

НЕ СВЯТКУЄМО, А ВШАНОВУЄМО

Під таким гаслом, у європейському дусі, понад 10 років тому Україна долучилася до традиції відзначення перемоги над нацизмом. Саме так у суспільстві усталилося сприйняття 8 травня та Другої світової війни кризю людський вимір, з акцентом на ролі людей, котрі боролися проти нацизму. Саме 8 травня велич перемоги над нацизмом згадує більшість народів світу. Світ вклоняється перед усіма, хто захищав і захистив життя. Хто скидав нацистські прапори на звільненій території та хто відчиняв ворота концтаборів. Хто повертав народам свободу, хто знищив і засудив нацистське зло.

Саме 8 травня 1945 року набрав чинності акт про беззастережну капітуляцію Вермахту. Саме 8 травня світ вшановує пам'ять усіх, чий життя були забрані тією війною. Це чиста історія, без ідеологічних домішок. І це – історія нашого народу, наших союзників, усього вільного світу.

У День пам'яті та перемоги Україна приєднується до вшанування, висловлює повагу та вдячність усім борцям із нацизмом, увічне пам'ять про загиблих воїнів і жертв найкривавішої і найжорстокішої в історії людства війни.

Друга світова розпочалася нападом нацистської Німеччини на Польщу 1 вересня 1939 року і бомбардуванням німецькою військовою авіацією Львова та інших наших міст. А з 22 червня 1941-го після вторгнення військ Німеччини та її союзників на територію СРСР уся Україна стала ареною запеклих бойових дій. Близько 7 мільйонів осіб було мобілізовано за роки війни з України до Червоної армії. Кожний другий із них загинув, а кожний другий із тих, хто залишився живим, отримав інвалідність.

День пам'яті та перемоги – це нагадування, що Друга світова розпочалася внаслідок домовленостей двох тоталітарних режимів: націонал-соціалістичного (нацистського) у Німеччині й комуністичного в СРСР, а також мовчазного небажання найпотужніших держав світу чинити спротив агресорам. У 1939–1945 роках обидва тоталітарні режими вчинили на українській землі численні злочини проти людяності, воєнні злочини та злочини геноциду, внаслідок чого український, єврейський, кримськотатарський та інші народи, що жили в межах території сучасної України, зазнали величезних втрат.

На початку війни український народ, не маючи незалежної держави, був розділений між кількома країнами. Нацисти і комуністи, що однаково не рахувалися з ціною людського життя, у власних цілях та геополітичних іграх використовували невіршене «українське питання» та прагнення українців до незалежності й суверенітету. Наші землі вони розглядали виключно як ресурс.

Під час Другої світової війни українці зробили значний внесок у перемогу над нацизмом, відзначилися героїзмом, хоробрістю та самопожертвою на всіх фронтах та в багатьох арміях Антигітлерівської коаліції. Мільйони українців чинили спротив із зброєю в руках у різних регулярних арміях світу, сотні тисяч боролися в підпільних і повстанських структурах. Майже всі українські підприємства були переорієнтовані на потреби оборони. Українська земля була одним із основних театрів воєнних дій, місцем масштабних битв і найзапеклішого спротиву.

Вигнання нацистських окупантів не принесло Україні свободи, а обернулося поверненням комуністичного терору. Його проявом стали м'ясні штурми «чорносвітників», депортація кримських татар та інших народів із Криму, масовий штучний голод 1946–1947 років, депортації етнічних українців Польщі, повернення репресій, повторна радянська західної України, спроби знищення Української автокефальної православної та Української греко-католицької церков.

У цій боротьбі ми втратили понад вісім мільйонів українців та представників інших народів, які проживали на нашій землі. В цілому Друга світова забрала життя від 50 до 85 мільйонів людей по всьому світу.

Війна тривала шість років. Перемога над нацизмом була здобута внаслідок неймовірної концентрації всіх сил, взаємодопомоги, консолідації і мобілізації суспільства, солідарності народів та повного переоблаштування економічного, політичного і соціального життя в інтересах боротьби зі злом. Для дотримання правил гри на міжнародній арені і запобігання війнам, геноцидам та порушенням прав і свобод людини держави-переможниці створили Організацію об'єднаних націй. Україна стала її співзасновницею.

Жодна країна не може претендувати на виняткову роль у перемозі над нацизмом. Перемога – результат титанічних зусиль десятків держав і сотень народів.

Так само неприпустимими є спроби прикриватися моральним авторитетом переможця в Другій світовій для реваншизму. Пам'ять про війну має вести не до культури перемоги, а розвивати вміння цінувати мир, категорично і безкомпромісно захищати його всіма розумними засобами, а також виховувати сміливість та принциповість у боротьбі з ворогом.

Зло, на жаль, повернулося. Як тоді зло рвалося до наших міст і сіл, так і зараз це робить. Як тоді вбивало наших людей, так і зараз це робить. Хоч зараз інший агресор, але та сама мета – поневолення або знищення. Після нацизму і комунізму світ зіштовхнувся з новою злочинною агресивною ідеологією – нині ми боремося проти російської версії нацизму – расизму. Він несе загрозу не лише незалежності та суверенітету нашої держави, а й міжнародному правопорядку та безпеці всього людства, сучасного світу та демократії. Ідейним підґрунтям расизму стало привласнення статусу «головного переможця» російською федерацією і перетворення перемоги над нацизмом на культ, пропаганду війни.

Сьогодні українці зі зброєю в руках захищають не тільки себе, а всі країни Європи від російської експансії і дають шанс на побудову більш тривкого миру і створення нової, більш справедливої, світової системи безпеки. Умовою для цього є приборкання росії, відновлення територіальної цілісності України та унеможливлення майбутньої агресії російського імперіалізму проти будь-кого на нашій планеті. Сьогодні в умовах агресії єдиний шлях відновлення миру – здолати загарбника.

Важливо пам'ятати, що слабкість, страх і нерішучість міжнародної спільноти завжди заохочували агресорів до все більшого розмаху злочинів. Сьогодні світове співтовариство має змогу спертися на той гіркий досвід та історичні уроки для прийняття адекватних безпекових рішень, зокрема щодо російської агресії проти України.

Тож, сьогодні, ми, як ніхто, маємо розуміти, що війна – це не лише танки, гармати й масштабні бої. Це – долі, мільйони маленьких і великих людських бід. І саме тому пам'ять про перемогу над нацизмом – це не лише про сторінки підручників чи дати в календарі. Це жива пам'ять, яка болить і водночас вчить. Вона нагадує нам, якою ціною здобувається мир, і чому байдужість ніколи не може бути варіантом. Бо там, де суспільство заплющує очі на зло, воно неодмінно повертається.

Україна була однією з тих земель, що прийняли на себе один із найжорстокіших ударів Другої світової війни. Мільйони життів, зруйновані міста і села, зламані долі – усе це залишило глибокий слід у нашій історичній пам'яті. Але разом із втратами народилася і сила – сила опору, взаємопідтримки, віри у свободу.

Сьогодні ця пам'ять має особливе значення. Вона перекується з реальністю, у якій ми живемо зараз. Знову українці змушені боронити свою землю, свою гідність і право бути незалежними. І знову світ бачить, що для нас свобода – не абстрактне поняття, а цінність, за яку борються до кінця.

Між поколіннями немає розриву – є тяглість. Ті, хто колись переміг нацизм, передали нам не лише спогади, а й приклад. Приклад того, як вистояти у найтемніші часи. І сьогоднішні захисники й захисниці України – це продовження цієї історії боротьби.

Пам'ятаючи про минуле, ми не просто вшановуємо героїв – ми вчимося бути гідними їхнього подвигу. Ми тримаємося разом, допомагаємо одне одному, не втрачаємо людяності навіть у найважчі моменти. Бо саме в цьому – наша справжня сила.

І тому День пам'яті та перемоги – це не лише про скорботу. Це про єдність, про вдячність і про віру. Віру в те, що правда і свобода завжди знаходять шлях до перемоги. І що Україна, як і тоді, вистоятиме.

Вічна пам'ять усім загиблим у Другій світовій війні! Слава кожному й кожній, хто бився проти нацизму й переміг! Слава всім, хто б'ється за Україну! Слава всім нашим героям різних часів, яким ми однаково завдячуємо нашим життям!

«БМ»

РЕКЛАМА

**ГІГАБІТНИЙ
ОПТИЧНИЙ ІНТЕРНЕТ**

ЯКИЙ ПРАЦЮЄ БЕЗ СВІТЛА

FIBER LUK
ВПРОВАДЖУЄМО
МАЙБУТНЄ

ПІДКЛЮЧАЙСЯ:
099 734 73 33
098 734 73 33

**METAL
EXPO** 099 6197777
095 2468518

**ВЕЛИКИЙ
АСОРТИМЕНТ
ТОВАРІВ**

м. Гадяч вул. Лохвицька, 30Д

Секційна огорожа
Профнастил
Сітка Рабиця
Цемент
Металопрокат
Будівельні матеріали

Меблі Мікс

**КОРПУСНІ
МЕБЛІ**

Кухні
Спальні
Вітальні
М'які меблі
Ліжка

0993337030

м. Гадяч, пл. Соборна, 35-а (навпроти пожежної частини)

**КУПИМО
ПАЙ
ДОРОГО**

ОЦІНКА ВАШОЇ ДІЛЯНКИ БЕЗКОШТОВНА

ТЕЛ. 067 177 23 93, 050 441 22 39

**КУПЛЮ
ДОРОГО
БИКІВ, КОРІВ,
СВИНЕЙ, КОНЕЙ**

Термінові виклики за
вимушеним дорізом.
Живою вагою.
Самовивіз в будь-який час

**0668309648,
0985629180**

Женя

**ВАНТАЖНІ ПЕРЕВЕЗЕННЯ
по району та по Україні**

Від 3 до 5 тонн

Послуги маніпулятора
та евакуатора

Тел. **095 535 55 23**
068 777 71 51

ВАШІ ДАНІ – ДАВНО НЕ ПЕРСОНАЛЬНІ

Прем'єр-міністерка Юлія Свириденко фактично визнала, що «Національний кешбек», за яким українцям відшкодовується частина вартості продуктів харчування, господарчих товарів і пального, - означає розкриття банківської таємниці українців. Те, про що раніше попереджали деякі експерти, стало очевидним після допису прем'єрки про те, якими автомобілями володіє більшість громадян, що встигли скористатися кешбеком на пальне.

Після її коментарів щодо того, якими автомобілями користуються громадяни, що взяли участь у кешбеку на пальне, стало ще більш очевидно: мова йде не просто про стимулювання споживання, а про формування централізованих профілів поведінки споживачів.

«Понад 91% учасників - власники авто масового сегмента; найпоширеніші моделі - Volkswagen Passat і Golf, Renault Megane, Skoda Octavia і Fabia, Ford Focus, Daewoo Lanos, а також автомобілі ВАЗ; більшість авто - віком 10-20 років; понад 80% - із двигунами об'ємом до 2,5 л», - написала вона у своєму телеграм-каналі.

Якщо ці дані реальні, а не взяті «із стелі», то звідки вони в уряді? Як Кабмін може знати, чим користуються для пересування власники карткових рахунків у різних комерційних банках?

Мережі АЗС не фіксують марки автомобілів своїх клієнтів. Проте ця інформація міститься у персональних даних громадян в окремих державних реєстрах, до яких має доступ «Дія», через яку відбувається авторизація у програмі, пояснюють експерти. І до якої, у теорії, не мають мати доступу чиновники. Цей інструмент створений (принаймні, теоретично) для зручності конкретного користувача-громадянина, і дає змогу бачити усі свої документи з різних держреєстрів на екрані смартфонів - але його дані не призначені для державного апарата. І, тим паче, уся ця персональна інформація не має розголошуватись.

Проте, схоже, правнича теорія мало кого цікавить в уряді демократів, які воюють проти російської диктатури (у тому числі, цифрової).

І для нашої правової і цільної держави волелюбна і незламна українська людина виявляється повністю ідентифікованою - з усіма її рахунками та майном - навіть під час заправки бензобаку.

Розберемося, звідки «ростуть ноги» в цієї історії.

Про кешбек

На старті введення вкрай популістичного та навіть шкідливого з економічної точки зору інструмента - кешбеку на пальне - уряд зіштовхнувся з хвилею критики. Зокрема, економічні експерти звинувачували чиновників у тому, що вони за державний кошт профінансують пальне для власників елітних багатолітражних автомобілів. Ця теза широко розійшлася заголовками українських ЗМІ.

Проте український Кабмін, попри шквал критики на адресу кешбеку, ніжно плекає цей інструмент і намагається усіляко виправдати його примарну доцільність. І ось саме задля відбілення цієї економічної ініціативи прем'єр-міністерка і вийшла з заявою про те, що ні, економісти виявилися не праві - і за державний кошт фінансується пальне переважно для власників автомобілів нижче середнього класу - серед них майже немає Мерседесів, Ауді, Лексусів, а тим паче Бентлі та інших шикарних марок. А якщо й є, то це лише ефемерні 9% (хоча цікаво, яку частку власники люксових авто займають серед числа усіх українських водіїв? Риторичне питання).

Тож, за словами Свириденко, кешбек отримує переважно простий робочий клас.

Ось вона - справжня та щира турбота про населення. Проте, чимало експертів вважають, що це зовсім не так.

Розголошення інформації про марки автомобілів - було емоційним та недалекоглядним піар-кроком, який показав, що наші з вами дані - людей, які

повелися на легкі гроші кешбеку - більше не персональні. На якому авто ви їздите, яким ще майном володієте, які суми зберігаєте на своїх банківських рахунках та у сейфах - це все вже давно відомо.

Додайте до цього дані про ваші хвороби з електронної системи охорони здоров'я. Ви ще вірите, що ваше життя належить вам? Чи скоро прем'єрка розповість, до яких лікарів їздять на своїх авто отримувачі кешбеку?

Персональні дані: що це насправді означає

Згідно із Законом України «Про захист персональних даних» №2297-VI, персональні дані — це будь-яка інформація, яка прямо або опосередковано ідентифікує фізичну особу.

У сучасній цифровій економіці до персональних даних належать не лише базові ідентифікатори (ПІБ, телефон, адреса), а значно ширший набір інформації, зокрема:

**фінансові транзакції (суми, дата, місце, тип покупки);
історія розрахунків платіжною картою;
поведінкові патерни споживання;
географія переміщень через точки оплат;
дані про транспортні засоби та їх використання;
цифрові сліди в державних і комерційних сервісах.**

У сукупності це дозволяє сформувати майже повний цифровий профіль людини — її спосіб життя, рівень доходів, мобільність і навіть побутові звички.

Банківська таємниця: юридичний зміст і межі

Відповідно до статті 60 Закону України «Про банки і банківську діяльність», банківською таємницею є інформація про:

рахунки клієнтів операції, здійснені за рахунками залишки коштів фінансовий стан клієнта інші відомості, що дозволяють ідентифікувати рух коштів

Стаття 61 цього ж закону прямо визначає, що розкриття банківської таємниці можливе лише у чітко визначених випадках: за згодою клієнта або на підставі прямої вимоги закону.

Тобто базовий принцип — конфіденційність фінансової інформації як елементу приватності особи.

Як кешбек перетворює транзакції на аналітику

Формально участь у програмі кешбеку є добровільною. Однак технічна архітектура таких систем передбачає багаторівневу обробку даних: фіксація банківської транзакції; при оплаті пального банк реєструє всі параметри операції: суму, час, місце, мережу АЗС; передача інформації для участі в програмі; для нарахування кешбеку транзакція має бути ідентифікована як така, що підпадає під умови програми; ідентифікація користувача; оскільки компенсація прив'язана до конкретної особи, фінансова операція стає персоналізованою; агрегація та обробка в зовнішній системі.

Дані виводяться за межі банку і потрапляють у систему кешбеку, де вони вже аналізуються не як окрема транзакція, а як елемент поведінкової моделі.

Формування профілю споживача

На основі регулярних покупок можна визначити не лише витрати, а й непрямі характеристики: тип автомобіля, частоту поїздок, регіони пересування, рівень доходу.

Саме на цьому етапі відбувається перетин між банківською інформацією та аналітикою третьої сторони.

Проблема полягає не лише у факті обробки даних, а у зміні їхнього контексту використання.

Згідно зі статтею 6 Закону України «Про захист персональних даних», обробка має відповідати принципам: законності та прозорості, визначеної та чіткої мети, мінімізації обсягу даних, обмеженого доступу третіх осіб, захисту від несанкціонованого розкриття.

У випадку масових бонусних програм ці принципи часто розмиваються, оскільки:

**громадянин не завжди усвідомлює повний обсяг даних, які обробляються;
складно визначити, де саме завершується банківська таємниця і починається аналітика;**

незрозуміло, які саме структури мають доступ до агрегованої інформації; відсутній чіткий контроль за вторинним використанням даних.

У підсумку фінансова інформація, яка за законом має залишатися конфіденційною, фактично стає частиною ширших цифрових профілів поведінки громадян.

Важливо розуміти: проблема не зводиться до однієї програми кешбеку. Йдеться про загальну тенденцію цифровізації фінансових відносин, де: кожна транзакція стає даними, кожна знижка або бонус — інструментом стимулювання розкриття поведінки, кожна державна програма — потенційним джерелом аналітики про населення.

У такій системі межа між підтримкою громадян і збором даних поступово стає розмитою.

Суть банківської таємниці якраз у тому, що інформацією про особу власника рахунку володіє лише банк. Якщо з'являються законні підстави розкрити дані про рахунок - наприклад, підозрілі транзакції, величезні суми переказів та інше - тоді держава має можливість через рішення суду з'ясувати, хто саме є власником конкретного рахунку, а потім, з держреєстрів, отримуючи відповіді на законні запити купі відповідальних чиновників, вже встановити відомості про майно цієї особи, її сімейний стан та усе інше. Принаймні, це законний офіційний шлях. Тобто, жоден чиновник не має права знати, ким є і чим володіє (зокрема, яким авто) власник рахунку, на який здійснюються перерахування будь-яких кешбеків.

І навіть якщо держава має способи обійти передбачений законодавством спосіб отримання інформації про свого громадянина, цим вже точно не варто хизуватись з найвищих трибун!

Банківська таємниця українців - взагалі, дуже цікава історія. Український Мінфін неодноразово підкреслював, що має намір послабити її - з метою, звісно ж, захисту людей від шахраїв, але першочергово - боротьби з ухиленням від сплати податків тощо. Цей намір навіть було зафіксовано у Національній стратегії доходів України. Повідомлялось, що Мінфін навіть дав відповідну обіцянку нашому ключовому кредиторі - МВФ. Реакція суспільства та експертного середовища була бурхливою, тож відповідні ініціативи поспіхом згорнули та нібито про них забули. Проте Мінфін від своїх планів не відмовився. І буде йти до своєї мети. Хоча, виходить, нащо вся ця показуха?

Скажіть, а ви, при отриманні картки нацкешбеку, давали згоду на набуття статусу ПЕПа (Politically Exposed Persons — політично значущі особи)? Тобто не обіймаючи при цьому державні посади, потрапити під лупу фінансового моніторингу.

Загалом, програмою «Національний кешбек», станом на квітень 2026 року, користуються понад 4,5 мільйона українців. На території України проживає до 30 мільйонів людей, за приблизними оцінками демографів. Тож, принаймні 15% українців, що проживають у нашій державі, відкрили державі доступ до своєї банківської інформації та, по суті, відмовились від приватності.

P.S. З юридичної точки зору фінансові дані громадян є однією з найбільш захищених категорій інформації. Банківська таємниця — це не формальність, а базовий елемент довіри між людиною і фінансовою системою. Водночас сучасні цифрові програми стимулювання споживання поступово розширюють обсяг оброблюваної інформації, перетворюючи звичайні транзакції на інструмент глибокої аналітики поведінки.

І навіть якщо формально це відбувається в межах законодавства, питання прозорості, усвідомленої згоди та меж використання даних залишається відкритим.

Прості українці, по суті, справді не мають чого приховувати — їхні фінансові дані не містять якихось критичних або «таємних» відомостей. Зараз для більшості людей головне — це виживання, стабільність і можливість просто закрити базові потреби.

Проте все ж хотілося б, щоб у будь-яких цифрових або державних системах нас розглядали не лише як набір транзакцій і статистики, а як людей, а не як сукупність даних, які можна безкінечно збирати, аналізувати і перерозподіляти.

«БМ»

ПОТРЕБИ ВОЛОНТЕРІВ

Олена Горбань:

Збір на матеріали для виготовлення захисних сіток. Він триватиме, поки не скінчиться ця клята війна! Потреба в захисті наших хлопців постійна і дуже велика!

Долучайтесь!

5169360022074854.

Євгенія Швед:

Прошу підтримати збір коштів для «Майстерні дронів», якою керує Марк Шульга.

Кошти, які надійдуть на рахунок, підуть на закупівлю комплектуючих для нових FPV-дронів, які стануть надійними помічниками для наших воїнів на передовій.

Карта для донатів: 5168752106410072.

Ольга Белих:

Волонтерська група «Гадяцький Борщ» готує сухі супи, каші та борщі для військових, які зараз тримають оборону на передовій. Щоб продовжити цю важливу справу, нам дуже потрібні крупы: рис, гречка, пшоно, пшенична та кукурудзяна крупы, кус-кус, булгур, макаронні вироби. Також будемо вдячні за сушені овочі, спеції, зелень, лікарські трави для чаїв — усе, що допоможе зробити наші сухі борщі та супи поживними й смачними.

Продукти можна приносити за адресою: м. Гадяч, пл. Соборна, 21 (п'ятниця та неділя з 9:00 до 12:00).

Звісно ж важливою складовою нашої роботи є ваші донати, тому закликаємо всіх не байдужих долучитися до збору коштів на крупы, томатну пасту, спеції тощо.

Картки для допомоги:

4731 2191 2520 2279 отримувач

Каплій Ірина Іванівна.

4731 2196 5062 8187 отримувач

Василенко Надія Геннадіївна.

099 065 4718 Ірина.

099 022 0993 Надія.

Давайте разом допомагати наших захисникам і тим самим наближати нашу Перемогу.

Алла Романець:

Я, разом із волонтерками «Гадяцькі шалені бджілки» займаюся дуже важливою і необхідною справою - дбаю про тепло наших котиків-Захисників. Зараз наша підтримка їм дуже важлива!

На даний час у нас гостра потреба у парафіні та воску. Ми будемо вдячні за будь-яку вашу допомогу. Долучайтесь і підтримуйте наших Захисників. Адже наше життя у їхніх руках!

Карта для донатів: 4441111040215935

(Романець Алла, Монобанк).

Крістіна Нижник:

Друзі, нам знову потрібна ваша допомога. Наші Захисники потребують простих, але дуже важливих речей — світла й тепла в окопах. Окопна свічка може зігріти, підсушити одяг і навіть приготувати теплий напій.

Ми виготовляємо їх власноруч, але зараз бракує основного матеріалу — парафіну.

Тому відкрили банку для збору коштів на закупівлю:

Номер картки банку: 4874100029429423.

Номер картки ПриватБанк:

5168745110089791.

Світлана Плаксіна:

Одному з підрозділів, який стоїть на Запорізькому напрямку потрібно 500 скоб для облаштування бліндажу. Сума збору 6500грн

Допоможіть, будь ласка, нашим Захисникам.

Номер картки банку: 4874100027012585.

Друзі, прошу підтримати і поширити - для найкращого друга мого рідного брата - військовослужбовця ЗСУ Мартіна:

«У нас стоїть на місці збір на наземний дрон. Зібрано 19 тисяч гривень, а необхідно 260 тисяч. Використання таких дронів дозволяє проводити швидку евакуацію поранених, зменшити втрати серед військових, виконувати задачі у недоступних умовах.

За березень і квітень 2026 року підрозділ НРК за допомогою таких дронів виконав 242 місії, доставив 67 тонн провізії і спорядження, вивіз 8 тонн майна, евакуював 9 поранених.

Карта: 5168752146349397».

НАГОРОДЖЕННЯ

Маємо водночас болісну та горду новину.

Полеглому Захиснику **МАКСИМУ ГРИГОРОВИЧУ**, з Гадяча посмертно присвоєно державну нагороду – орден «За мужність» III ступеня.

Ціна цієї відзнаки – життя, віддане за кожного з нас, за Україну, за її свободу.

Немає слів, які можуть втамувати біль втрати. Але є пам'ять, вдячність та безмежна шана. Максим назавжди залишиться Героєм – у серцях рідних, побратимів та всіх, хто живе під мирним небом завдяки таким, як він.

Нагадаємо, солдат Максим Валентинович Григорович, 26.09.1996 р. н., із 1 жовтня 2025 року вважався безвісти зниклим. Проте, у листопаді минулого року, підтвердилась загибель Захисника. Світла пам'ять та вічна слава!

Повідомили в міськраді

ХОЛОДНИЙ
КВІТЕНЬ:
ЧИ БУДЕ УРОЖАЙ

Такого холодного квітня не було понад 30 років повідомили синоптики. Температурний режим квітня на Полтавщині був нижчим норми на 2.0 – 2.4°. Тому аграрії занепокоєні - під загрозою урожай черешень та абрикос. Це через холод, нічні заморозки й відсутність запилення, розповів голова правління «Асоціації розвитку інтенсивного садівництва Полтавщини» Віталій Цінченко. Нині плодів кісточкові дерева вже активно квітнуть.

«Останні три роки практично завжди були заморозки. Цей рік не є винятком. У принципі ще були такі непогодні плани до сьогодні. Багато садків минали заморозки, але минулого тижня, по колишньому Диканському району мінус два градуси, на Гадяччині – мінус п'ять градусів місцями, а це надто багато для квітучої деревини. Радше, що ще не зацвіла яблуня, груша, в принципі. На малину, на смородину, на порічки цей заморозок не впливає. Сподіваємось, що якщо не буде великих заморозків далі, уже в травні місяці, як було минулого року, то, може, у нас буде і непогана врожайність», – каже експерт.

Із його слів, заморозки на поверхні ґрунту фіксували майже на всій території регіону. Найбільше, зокрема, у Гадячі, Диканьці, Полтаві, а також у Кременчуцькому районі, Пирятинській та Лохвицькій громадах.

«Можна обкурювати, обігрівати дерева, але великого результату не дає. Минулого року, знаю одне господарство, яке цілу ніч їздило, курило цим димом і результат практично нульовий».

Холодна погода і заморозки в квітні та на початку травня характерні для Полтавщини, розповіла синоптикиня Олена Леонтєва. Середньомісячна температура цього місяця становить вісім градусів, а це на два нижче за норму.

У той же час, попри погодні умови, запаси вологи у ґрунті залишилися без суттєвих змін. Осінь пшениця переходить у фазу формування стебла. На ранніх посівах ярого ячменю розвивається другий-третій листок, на пізніх – триває проростання та поява сходів. Аналогічні процеси відбуваються і в посівах гороху. Аграрії нині продовжують посівну кампанію, зокрема триває сівба соняшнику, кукурудзи та цукрових буряків, а також завершується висів ранніх зернових і зернобобових культур.

«БМ»

ОДНИМ РЯДКОМ

У березні середня заробітна плата штатних працівників в Полтавській області становила 25 266 гривень. Такі дані оприлюднили на сайті Головного управління статистики в Полтавській області. Найвищі зарплати зафіксували у сфері інформації та телекомунікацій – понад 34 тис. грн. Найнижчими залишаються зарплати у сфері мистецтва, спорту та розваг – близько 13 тисяч, а також у сфері освіти – трохи більше 18 тисяч. У промисловості середня зарплата понад 31 тисячу гривень, у сільському господарстві – майже 28 тисяч. У сфері торгівлі – майже 26 тисяч гривень.

*****

Аграрії області увійшли до числа найактивніших учасників державної програми компенсації вартості сільськогосподарської техніки - у березні Міністерство економіки затвердило рекордну суму виплат у 353,8 млн грн. Про це пише Кабмін. Загалом відшкодування отримають 1 113 агровиробників, які придбали 2 316 одиниць української техніки та обладнання. Йдеться про компенсацію 25% їх вартості в межах програми «Зроблено в Україні».

*****

Полтавщина – на другому місці серед регіонів України за темпами весняної посівної. Засіяли 153,7 тисячі гектарів. Пшениці посіяли 4,9 тисячі гектарів, ячменю – 65,1 тисяч гектарів, гороху – 12,1 тисяч гектарів, вівса – 1,9 тисячі гектарів та кукурудзи – 69,7 тисяч гектарів.

*****

Важлива новина для всієї Миргородщини - дорога Лохвиця-Миргород (ділянка Вирішальне-Комишня) нарешті включена до плану фінансування на 2026-2027 роки.

*****

У селі Малі Будища Сарського старостинського округу рятувальники спільно з комунальниками звільнили Псьол від затору з гілля, деревини та сміття. Гадяч ще чекає.

*****

Майстер виробничого навчання ДНЗ «Гадяцьке вище професійне аграрне училище» Іван Рудченко здобув III місце на обласному конкурсі фахової майстерності серед зварників.

*****

Жива пам'ять про Героїв - родини загиблих захисників висадили дерева біля Алеї пам'яті у Красній Луці.

*****

У травні на території Миргородського району буде проведено весняну кампанію з пероральної імунізації диких м'ясоїдних тварин проти сказу. Принади з вакциною розкладатимуться вручну на території мисливських угідь. Прохання не торкатися принад та не дозволяти домашнім тваринам їх поїдати.

*****

Вітаємо команду Гадяцького ліцею №1 імені Олени Пчілки з перемогою в обласному шаховому турнірі, де вона гідно представила нашу громаду, посівши 2 місце (тренер Антон Уніжонний).

*****

Уряд продовжив кешбек на пальне до 31 травня. Крім того, вже з 1 травня запрацюють нові правила нарахування кешбеку на АЗС – максимальна сума повернення становитиме 500 грн на місяць (15% – за дизель, 10% – за бензин та 5% – за автогаз). До слова, нарахування вже отримали понад 2 млн українців.

*****

Днями, на фасаді Сергіївського ліцею відкрили меморіальну дошку на честь нашого земляка, полеглого Захисника України – Андрія Ботвини.

*****

У ніч з 4 на 5 травня ворог атакував об'єкт газодобування на Полтавщині. Коли на місце прибули загоны ДСНС та почали ліквідацію пожежі, противник вдарив ракетою - внаслідок отриманих травм загинули 2 рятувальники. Також внаслідок повторного удару загинули ще 2 людей, а 8 - поранені. 23 рятувальники отримали травми. Є постраждалі у важкому стані.

*****

Оригінальні інноваційні препарати з'явилися у програмі «Доступні ліки» для лікування серцево-судинних захворювань, зокрема для профілактики інсультів і тромбозів, цукрового діабету 2 типу та хронічних захворювань легень. Це Ксарелто, Прадакса, Еліквіс, Форксіга, Джардінс.

ДЕРЖСЛУЖБОВЦІ НЕ ДЕКЛАРУЮТЬ ЖИТЛО

Щороку українським держслужбовцям дають три місяці на подання декларації про доходи за минулий рік. Віднедавна вони – знову публічні: їх перевіряють фахівці Національного агентства із питань запобігання корупції, а також моніторять та аналізують журналісти. Попри високий рівень суспільної зацікавленості в статках суддів, депутатів та інших представників місцевої (і не лише) влади, десятки тисяч із них продовжують порушувати закон – подекуди свідомо, подекуди, ймовірно, ні – та декларують не все, що мають, або користуються.

Наприклад, лише за останній рік близько 64 тисяч держпосадовців задекларували «бездомність», маючи мільйони на рахунках, і не вказуючи ніяких об'єктів нерухомості. За останні два роки – близько 46 тисяч.

Як пишуть в NGL.media, з майже 46 тисяч держслужбовців, які упродовж останніх двох років не вказували в своїх деклараціях жодного житла (ні того, яким вони безпосередньо володіють, ні того, на яке мають право користування чи яке орендують), найбільше зустрічають представників місцевої влади та комунальних підприємств – 9,5 тисяч осіб.

Друге місце в цьому переліку посідають правоохоронці та військовослужбовці – по 7,3 тисяч людей. Третє – а це майже півтори тисячі осіб – працівники міністерств і територіальних служб чи органів, які їм підпорядковуються. Також не задекларували жодного об'єкта нерухомості дев'ятеро представників Офісу Президента.

Загалом у щорічних деклараціях посадовці, описуючи свої статки, деякі пункти дійсно не заповнюють, оскільки туди немає чого додати – не всі мають корпоративні права, кредити чи володіють якимись компаніями. Однак невказання щонайменше одного об'єкта нерухомості вже може стати індикатором, який інколи може тягнути за собою перевірку декларації НАЗК, адже людина просто не може ніде не жити.

Для таких перевірок існує спеціальний алгоритм – автоматизована система, яка дає змогу виявити фахівцям потенційні ризики в деклараціях, шляхом застосування вже визначених індикаторів. Відсутність будь-якого нерухомого майна в декларації може бути одним із таких індикаторів. Утім, ще не було випадків, коли лише на цій підставі розпочинали повноцінну перевірку, склали протокол чи ініціювали кримінальне провадження.

За несвоєчасне подання декларації без поважних причин людину можуть оштрафувати, тоді як за умисне неподання декларації передбачена кримінальна відповідальність у вигляді штрафу від 2,5 до 3 тисяч неоподатковуваних мінімумів або громадської роботи.

Утім усі декларації НАЗК опрацювати не може, адже щороку їх подають близько 630 тисяч людей.

ВИКРАВ ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЇ НА 1,6 МІЛЬЙОНА ГРИВЕНЬ

У Лубенському районі чоловіка обвинувачують у незаконному споживанні електроенергії в особливо великих обсягах. Щодо нього до суду скерували обвинувальний акт.

Про це повідомили на сайті Полтавської обласної прокуратури.

За даними слідства, 33-річний чоловік займався майнінгом криптовалют. Для цього він облаштував у власному нежитловому приміщенні спеціальне обладнання, що потребує великих обсягів електроенергії. Поблизу будинку підозрюваного була розташована трансформаторна підстанція, обладнана приладом обліку.

Відтак він, не уклавши відповідного договору та порушивши схему обліку, самовільно підключився до електромережі.

За висновками АТ «Полтаваобленерго», обсяг незаконно використаної електроенергії становить майже 156 тисяч кВт за годину. У період з кінця травня до початку жовтня 2024 року збитки перевищили 1 мільйон 600 тисяч гривень.

Енергопостачальна компанія вже подала цивільний позов на чоловіка стосовно відшкодування завданих збитків. Його обвинувачують за частиною 2 статті 188-1 Кримінального кодексу України. Санкція статті – від штрафу до позбавлення волі на строк до трьох років.

КУДИ ПОВІДОМИТИ ПРО КОРУПЦІЮ ТА ЯК ОТРИМАТИ 10% ВІД ХАБАРЯ

Викривачі корупційних схем на Полтавщині, як і в Україні, мають можливість отримати 10% від загальної суми, що фігурує у справі, а ще – гарантії власної безпеки. Про це розповіла старша інспекторка сектору запобігання корупції управління поліції охорони в області Альона Филь.

Хто такі викривачі

Викривач корупції – це людина, яка має доступ до внутрішньої інформації в певній установі, і заявляє про факти хабарництва. Це стосується державних і приватних структур.

Інформацію про корупцію викривач може здобути завдяки його діяльності:

- трудовій (працівник установи);
- професійній (наприклад, аудитор);
- господарській (наприклад, постачальник товарів чи послуг);
- громадській діяльності або службі, навчанню.

«Викривач – це та особа, яка пов'язана і перебуває в епіцентрі подій. Це людина із системи або та, що тісно з нею взаємодіє. Якщо ви просто почули, наприклад, плітки в магазині, за законом ви не є викривачем», – каже Альона Филь.

Повідомити можна про хабарі, нецільове використання майна, незаконне збагачення, конфлікт інтересів, порушення правил декларування тощо.

«Це не обов'язково мають бути неспростовані докази. Їх буде вже збирати слідство, ДБР, НАБУ. Але мають бути факти, а не припущення. Наприклад, викривач не видає якусь інформацію, а повідомляє про те, що він бачив на власні очі або в документах».

Викривачі за бажанням мають право бути анонімним. При цьому за розголошення їхніх персональних даних є кримінальна відповідальність.

Куди звертатися

Канали для повідомлення про корупцію розділяють на три категорії. Внутрішні – безпосередньо в тій установі, де працює викривач.

«Це керівник, а також інспектор або уповноважена особа з питань запобігання корупції. Але тут є і ризик – це високий рівень страху перед помстою керівника, колег або інших осіб», – розповіла старша інспекторка. Зовнішні канали – це органи, що спеціалізуються на викритті корупції. Це НАЗК, НАБУ, ДБР, поліція тощо. Крім того, в Україні діє онлайн-платформа – Єдиний портал повідомлень викривачів. Регулярні канали – звернення до медіа або громадських організацій.

«Вони застосовуються, якщо внутрішні та зовнішні канали не спрацювали, або є загроза знищення доказів чи загроза життю».

До повідомлення про правопорушення слід намагатися отримати докази, наприклад, зберегти копії документів, фото, аудіо, скриншоти листувань.

Як подати заяву про корупцію онлайн

Єдиний портал повідомлень викривачів – це онлайн-система, що приймає повідомлення про корупційні злочини. Із слів Альони Филь, це «ключовий

інструмент 2026 року».

Після подання заяви, повідомлення автоматично реєструються і передаються у відповідні органи. Сервіс дозволяє самостійно відстежувати статус вашої заяви за унікальним кодом.

«Система бачить, хто затягує розгляд. Тобто ви тільки подали заяву – все, від цього моменту всі бачать, і ви також самі контролюєте, на якому етапі ваша заява. Видалити або загубити звернення неможливо. Якщо ви повідомляєте в поліцію, то вони протягом 10 днів повинні розглянути ваше звернення та внести в портал викривачів самостійно».

До цієї заяви згодом можна додавати докази – фото, документи, скриншоти, аудіо та відеозаписи.

Які гарантії безпеки

Викривач після повідомлення про корупцію набуває так званого «трудового імунітету» – його не можуть звільнити, виписати догану, позбавити премії, погіршити графік роботи, перевести в інші відділи.

Крім того, люди можуть отримати безоплатну правничу допомогу та адвоката, а ще будуть звільнені від відповідальності за розголошення інформації з обмеженим доступом.

«Якщо є загроза життю, здоров'ю чи майну викривача і членів його сім'ї, то правоохоронні органи, зокрема і ми, зобов'язані забезпечити охорону», – повідомила Альона Филь.

Винагорода за викриття корупції

За словами інспекторки, викривачі мають «бонус за сміливість» – це грошова винагорода.

«Якщо завдяки вашому повідомленню державі повернули кошти або запобігли збиткам на велику суму – винагорода становить 10% від розміру предмета корупційного злочину. Сума злочину має бути значною, 2026 року – це понад 15 мільйонів гривень. Наприклад, якщо ви викрили схему на 20 мільйонів гривень на будівництві дороги під Полтавою, після вироку суду можете отримати 2 мільйони гривень від держави».

Такий випадок був в Україні поки один – у Києві викривачем став військовослужбовець, який був директором департаменту внутрішнього аудиту Міноборони. 2023-го року він отримав виплату після вироку суду.

Яка відповідальність за неправдиве повідомлення

Перед повідомленням про корупцію викривач має бути впевнений у достовірності інформації.

«Якщо людина в цьому впевнена, вона не буде нести відповідальність за ту інформацію. А якщо це свідоме брехня – може бути притягнута як до адміністративної відповідальності, цивільно-правової і кримінальної відповідальності», – каже Альона Филь.

За завідомо неправдиве повідомлення про кримінальне правопорушення людину можуть позбавити волі на строк до двох років.

«Суспільне»

ВІД НЕЗАКОННИХ РУБОК ДО СМІТТЄЗВАЛИЩ

Державна екологічна інспекція Центрального округу підбила підсумки взаємодії з правоохоронними органами на території Полтавської та Черкаської областей за I квартал 2026 року.

Фахівці Інспекції 41 раз залучалися до досудових розслідувань як спеціалісти. Результати роботи у цифрах:

Загальна сума розрахованих збитків: шкода, завдана навколишньому природному середовищу, складала 179 572 818 грн.

Захист лісового фонду: проведено 26 розрахунків за незаконні рубки та пошкодження лісових ресурсів на загальну суму 16 873 895 грн.

Фахівці Інспекції забезпечують формування доказової бази: проводять лабораторні аналізи води та ґрунтів, фіксують факти незаконного видобутку надр, порубки дерев, самовільного захоплення земель та виявляють несанкціоновані сміттєзвалища. Обґрунтовані висновки стають підґрунтям для судових рішень і подальшого стягнення збитків до державного бюджету.

ПЕС ПОКУСАВ ДІВЧИНУ

29 квітня адміністративна комісія розглянула справу щодо жителя Гадяча. Жінка допустила, щоб собака, за яким вона доглядала, вийшов за межі подвір'я без повідця та намордника. Унаслідок цього пес вкусив дівчину.

Комісія встановила, що дії порушують ч.1 ст.154 Кодексу України про адміністративні правопорушення (порушення правил утримання собак і котів).

Із сторінки міської ради

БУДІВНИЦТВО БЕТОННИХ САРКОФАГІВ ТА МОНТАЖ АНТИДРОНОВИХ СІТОК

Нагадаємо, для всіх областей, міст та громад затверджені цілком конкретні плани стійкості. За словами президента, це чіткі документи, які визначають, які об'єкти першочергово потребують відновлення, де має бути додатковий захист і які завдання міста й громади мають виконати, щоб люди отримали гарантоване постачання тепла та електрики зимою, незважаючи на будь-які загрози.

Тож, підготовка до зими 2026/2027 в Україні вже розпочалася, фокусуючись на захисті критичної інфраструктури, децентралізації енергосистеми та накопиченні ресурсів (мета — 14,6 млрд куб. м газу). Основні зусилля спрямовані на встановлення когенерційних установок, сонячних панелей та забезпечення громад генераторами для стабільного проходу опалювального сезону в умовах війни.

Наскільки Полтавщина реально стала енергостійкішою після складного літа 2024 року з масовими відключеннями і більш стабільного літа 2025-го? Які нові потужності сонячної генерації та когенерційних установок, сонячних панелей та забезпечення громад генераторами для стабільного проходу опалювального сезону в умовах війни. Наскільки Полтавщина реально стала енергостійкішою після складного літа 2024 року з масовими відключеннями і більш стабільного літа 2025-го? Які нові потужності сонячної генерації та когенерційних установок, сонячних панелей та забезпечення громад генераторами для стабільного проходу опалювального сезону в умовах війни.

«Полтавщина, напевно, одна із найенергодефіцитніших областей. І власної генерації у нас майже немає. До слова нагадаю, що рівень споживання в області — 800 МВт. У заходах Плану стійкості — підготовка до нового опалювального сезону. У їхніх рамках запланована установка когенерційних установок, відбувається мобілізація бізнесу щодо вітрогенерації. Але ми говоримо не про один день чи місяць, це довготривалий процес. Тому питання використання кондиціонерів влітку — це більше питання свідомості полтавців у плані заощадження електроенергії. Хоча і комунальні, і приватні підприємства ставляться до цього питання дуже відповідально. Є програма на 700 млн грн щодо генерації в нашій області.

«Полтавщина, напевно, одна із найенергодефіцитніших областей. І власної генерації у нас майже немає. До слова нагадаю, що рівень споживання в області — 800 МВт. У заходах Плану стійкості — підготовка до нового опалювального сезону. У їхніх рамках запланована установка когенерційних установок, відбувається мобілізація бізнесу щодо вітрогенерації. Але ми говоримо не про один день чи місяць, це довготривалий процес. Тому питання використання кондиціонерів влітку — це більше питання свідомості полтавців у плані заощадження електроенергії. Хоча і комунальні, і приватні підприємства ставляться до цього питання дуже відповідально. Є програма на 700 млн грн щодо генерації в нашій області.

Свого часу ОВА порушувала питання в Офісі Президента щодо норм у законодавстві, які обмежують виробництво енергії від СЕС. Так, згідно з чинним законодавством (зокрема, постановами НКРЕКП та Законом про «зелений» тариф), для приватних домогосподарств встановлено ліміт потужності СЕС до 30 кВт.

Потужність станції не може перевищувати дозволу потужності за договором про приєднання будинку до електромереж. Якщо у вас у договорі прописано 10 кВт, то і СЕС можна поставити лише на 10 кВт, поки ви не докупите потужність в облэнерго.

У нас є фінансово спроможні фізичні особи, які мають можливість підвищити потужність, але їх зупиняють ці обмеження».

Щодо Плану стійкості загалом, то Олег Мізак каже, що його реалізація — це тривалий процес.

«План стійкості — це насамперед захист другого рівня енергооб'єктів (будуватимуться бетонні саркофаги й антидронові, детонаційні сітки). Це 60% Плану стійкості. Друга складова — розподілена електрична та теплова енергогенерація. У Полтаві більш стабільна ситуація. Кременчук у цьому плані більш вразливий. Ми на нього звертали увагу на рівні центрального керівництва країни. Третя складова — продовження реалізації заходів із генерації на об'єктах теплоенерго. Це придбання та встановлення газових генераторів. Це забезпечує стабільність для нашого обладнання.

До речі, випереджаючи ваше запитання про проблеми газодобутку на Полтавщині, скажу, що держава вживає всіх можливих заходів для захисту галузі та її розвитку. Більш детально сказати не можу, бо це інформація з обмеженим доступом».

Водночас, із слів Володимира Зеленського, деякі інші області України також відстають від графіка підготовки до зими. Полтавська область, на жаль, потрапила до переліку цих регіонів. Президент закликав пришвидшитись, встановивши дедлайн до 1 вересня. Йдеться про ремонт мереж, підготовку резервних джерел енергії та захист критичної інфраструктури. Від темпів цих рішень залежить, чи буде стабільне тепло і світло взимку.

«БМ»

ЗАКРИЛИ САДОЧОК — ОТРИМАЛИ ПРОБЛЕМУ: ЩО СТАЛОСЯ З «СОНЕЧКОМ»

Рішення про ліквідацію закладу дошкільної освіти №6 «Сонечко» у Гадячі, яке влітку 2024 року подавалося, як вимушений крок, через демографічну ситуацію, сьогодні виглядає значно менш однозначним. Із часом воно почало викликати не лише запитання, а й відверте невдоволення мешканців.

Процес ліквідації формально відповідав процедурі. У червні 2024 року відбулося громадське обговорення, ініційоване відділом освіти, молоді та спорту міської ради. Громаді дали місяць на висловлення позиції. Втім, навіть тоді було відчуття, що результат визначений наперед. Працівники дитсада та батьки вихованців направили колективне звернення з проханням не поспішати з ліквідацією, але ця позиція фактично не вплинула на подальший перебіг подій. Уже 30 липня депутати на сесії підтримали рішення про закриття закладу. Аргументація влади виглядала прагматичною: у закладі залишалося лише 33 дитини, тоді як обслуговували їх 22 працівники, значна частина яких — пенсійного віку. До того ж садочок не мав укриття, що в умовах війни стало окремим ризиком.

Однак за цією раціональністю губить важливий контекст. Не прозвучало переконливих пояснень, чи розглядалися альтернативи — наприклад, часткова оптимізація або модернізація приміщення. Так само не було чітко представлено план дій після ліквідації. Громаді озвучили лише загальні наміри: переобладнати будівлю на житловий 8-квартирний будинок для молодих лікарів або, можливо, під гуртожиток для внутрішньо переміщених осіб. Саме тут починається розрив між словами і реальністю. Сьогодні, за свідченнями мешканців прилеглих будинків, територія колишнього «Сонечка» перетворилася на проблемну зону. Місце, де раніше перебували діти, нині асоціюється з безладом і небезпечкою. Люди розповідають про регулярні п'яні компанії, агресивну поведінку невідомих, засмічену територію та постійне відчуття загрози. Деякі стверджують, що сторонні особи заходять у двори, а будь-які зауваження можуть завершитися конфліктом. Ситуація, з їх слів, вже виходила за межі побутового дискомфорту — йшлося навіть про випадки фізичного насильства. Таким чином, об'єкт, який мав би після трансформації працювати на користь громади, фактично став джерелом соціальної напруги.

Мешканці не залишили ситуацію без уваги — зверталися і до правоохоронців, і до представників місцевої влади, і до ЗМІ. Проте, як вони стверджують, це не дало відчутного результату.

У відповідь поліція повідомила, що інформацію із соціальних мереж зареєстровано і певні заходи розпочато. Водночас офіційних заяв щодо побиття, про яке писали люди, не надходило. Така позиція виглядає формально правильною, але не знімає головного питання: чому проблема, про яку говорять мешканці, не отримує системного реагування? Фактично виникає знайомий сценарій — реальна ситуація існує, але в офіційній площині вона розвивається через брак задокументованих звернень.

Історія «Сонечка» оголює ще одну проблему — відсутність відповідальності за наслідки ухвалених рішень. Сам факт ліквідації вже ні в кого не викликає сумнівів. Але те, що відбувається після, схоже, залишилося поза зоною уваги. Будівлю закрили, обіцянки озвучили — і на цьому процес фактично зупинився. Територія опинилася без належного контролю, а громада — сам на сам із новими ризиками. Це змушує замислитися: чи справді йшлося про стратегічне управління ресурсами, чи лише про ситуативне рішення без довгострокового бачення?

Ситуація з «Сонечком» показує, що навіть логічні на перший погляд рішення можуть мати небезпечні наслідки, якщо вони не супроводжуються чітким планом і відповідальністю за реалізацію. Мова вже не лише про один дитячий садок. Йдеться про довіру до влади, відчуття безпеки в місті та здатність управлінців доводити свої рішення до результату.

Сьогодні мешканці очікують не пояснень, а конкретних дій — відновлення порядку, зрозумілого плану використання території та відкритого діалогу. Бо інакше історія «Сонечка» ризикує стати не винятком, а типовим прикладом того, як благі наміри закінчуються занепадом.

«БМ»

СИСТЕМНА БЕЗВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ: ПІДВАРОК ЗАЛИШИЛИ САМ НА САМ ІЗ СМІТТЯМ

У мікрорайоні Підварок у Гадячі роками не вирішується одна й та ж проблема — схили яру поступово перетворилися на стихійне сміттєзвалище. Мешканці мікрорайону системно організовують толоки, прибирають територію власними силами, вивозять відходи та намагаються утримувати порядок. Але їхні зусилля фактично перекреслюються подальшим засміченням. На схилах постійно накопичуються побутові відходи, пластикові пляшки, упаковки, залишки будівельних матеріалів. Частина сміття поступово сповзає вниз і накопичується в яру, створюючи довготривале забруднення території.

Джерело проблеми добре відоме місцевим жителям — це мешканці будинків, які розташовані на вулицях над яром. Саме звідти регулярно потрапляють відходи. Частина мешканців цих вулиць або не укладає договори на вивезення сміття, або свідомо уникає офіційної утилізації. У результаті відходи просто викидаються у яр або на його схили.

Окремо ситуацію погіршують покинуті домоволодіння, які фактично втратили власників або контроль. Вони перетворюються на стихійні точки скидання сміття. Туди систематично зносять побутові відходи, користуючись тим, що територія не охороняється і не використовується.

На цьому фоні мешканці Підварка оприлюднили чергове публічне звернення:

«Ситуація, яка повторюється роками, — це вже не випадковість, а відверте нехтування елементарною повагою до інших людей. Сміття, яке регулярно потрапляє з вашого боку на нашу територію — це ваша відповідальність. Ми постійно прибираємо, але відходи знову з'являються. Просимо вжити заходів, щоб сміття не виходило за межі ваших ділянок».

Також мешканці звернулися до Гадяцької міської ради з вимогою втрутитися та організувати системне вирішення проблеми.

Формально в Україні відповідальність за викидання сміття поза встановленими місцями передбачена законодавством. Порушення правил благоустрою тягне за собою адміністративні штрафи, а у разі повторних або грубих порушень можуть застосовуватися більш жорсткі санкції. Також існує норма, що саме громада відповідає за ліквідацію стихійних звалищ на своїй території, незалежно від того, хто їх створив.

Але ключова проблема полягає не у відсутності правил, а у відсутності їхнього реального застосування. У більшості випадків такі порушення або не фіксуються, або не доходять до реального покарання. Контроль з боку інспекцій носить епізодичний характер, а доказати конкретного порушника часто складно, особливо коли сміття скидається у віддалені або покинуті місця.

Через це система фактично працює однобічно: обов'язки щодо прибирання лягають на громаду і активних мешканців, а відповідальність для порушників залишається теоретичною.

У міжнародній практиці підхід до таких проблем значно жорсткіший. У багатьох країнах ЄС діє принцип «забруднювач платить» у прямому сенсі. Якщо особу фіксують за викиданням сміття у невідповідному місці — штрафи можуть бути значними, а повторні порушення призводять до суттєвіших наслідків, включно з судовими рішеннями або обов'язковими громадськими роботами.

У деяких містах встановлені камери спостереження у проблемних зонах, а муніципальні інспектори мають повноваження оперативно фіксувати порушення. В окремих громадах навіть застосовують практику обов'язкового прибирання території самим порушником як частину покарання.

В Україні ж подібні механізми працюють слабко або вибірково, що фактично створює ситуацію безкарності для тих, хто системно порушує правила.

У підсумку Підварок залишається прикладом тривалої екологічної і управлінської проблеми. З одного боку — мешканці, які роками підтримують порядок власними силами. З іншого — системне ігнорування правил частиною жителів і відсутність ефективного контролю. І поки ці два фактори не будуть врівноважені реальними механізмами відповідальності, ситуація залишатиметься незмінною.

«БМ»

МИРГОРОДСЬКИЙ М'ЯСОКОМБІНАТ
ДОРОГО закуповує у населення
Корів, биків, телят, коней, свиней
Перевезення худоби для власних потреб
Термінові виклики. Цілодобово.
Тел. 0991320345, 0507448292,
0686654510, 0662004350

КУПЛЮ ТЕЛИЦЬ, КОРІВ, БИКІВ, КОНЕЙ, БАРАНІВ
ВИМУШЕНИЙ ЗАБІЙ
Дорого
Самовивіз. Цілодобово Руслан
Тел. 066-636-06-16

ФЕРМЕРСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО
ЗАКУПОВУЄ
БИКІВ, ТЕЛИЦЬ, КОРІВ, КОНЕЙ
ОБМІН ХУДОБИ
096-017-68-61
066-697-77-11
Міша

ЗАКУПОВУЄМО ДОРОГО ЧЕРЕЗ ВАГИ
КОРІВ, БИКІВ, ТЕЛИЦЬ
НА УТРИМАННЯ ТА М'ЯСО ДОРІЗ / ПЕРЕВЕЗЕННЯ ХУДОБИ
Тел. 0999-16-999-2, 067-729-80-56

Фермерське господарство Лебединський р-н
Тел. 095-466-35-41 068-117-99-86
ЗАКУПОВУЄМО ЩОДНЯ КОРІВ, БИКІВ, ТЕЛЯТ, КОНЕЙ
Є обмін корів | Перевезення

КУПЛЮ КОРІВ, БИКІВ, ТЕЛИЦЬ, КОНЕЙ
Висока ціна. Вигідні умови. Термінові виклики за вимушеним дорізом
ЦІЛОДОБОВО 0991447457 0987518586

КУПУЄМО ПАЇ ДОРОГО НАДІЙНО ШВИДКО
Тел. 068 39 97 872

ЗАКУПОВУЄМО ДОРОГО КОРІВ, БИКІВ, ТЕЛИЦЬ
Забій Цілодобово
Тел. 096-020-31-22 066-689-25-09

ПРОДАМ КУРЕЙ-НЕСУЧОК
віком 4-12 місяців та ПІДРОЩЕНИЙ МОЛОДНЯК ПТИЦІ
курчата добові та підрощені м'ясо-яєчної породи, каченята, муларди, гусенята
Тел. 066 6681584, 097 10 77 639

КУПУЄМО ЗЕМЕЛЬНІ ПАЇ
В оренді та без оренди
Тел. 066 668 06 93 068 746 47 47

Беремо в оренду Швидко оформлення Гарантована оплата Чесна оцінка вартості Працюємо по всій області

ВИГОТОВЛЯЄМО
Плитка тротуарна
Декоративні блоки
Шлакблоки
Європаркани
м. Гадяч, вул. Гагаріна, 102
Тел. 095 4943433, 097 9494997

ТЕЛЕФОН редакції:
050 8011885

КУПЛЮ
Кіз, цапів – 12-15 грн/кг
Овець вгодованих – 60 грн/кг
Електронні ваги Олег
Тел. 068 738 11 70

АГРОПІДПРИЄМСТВО
візьме в оренду **ЗЕМЕЛЬНІ ПАЇ**
на вигідних умовах
ВИСОКА ОРЕНДНА ПЛАТА
ВИПЛАТА КОШТІВ ВЧАСНО
ТАКОЖ КУПУЄМО ЗЕМЕЛЬНІ ПАЇ
Тел. 066 676 70 97 Віталій

ТОВ «ГАДЯЦЬКИЙ ЗАВОД ЗБВ» пропонує:
Поробрики, бордюри
Блоки стін підвалу
Перемички
Товарний бетон
Цемент М500
Щебень 5-20, 20-40
Пісок річковий
Надаємо послуги міксера з доставкою по м. Гадячу (колишньому району)
Тел. 050 188 15 85 Світлана Іванівна

КУПЛЮ ВРХ
КОРІВ, БИКІВ, КІЗ, БАРАНІВ, ТЕЛЯТ
ВИМУШЕНИЙ ЗАБІЙ ЦІЛОДОБОВО
ТЕЛ. 0689388470, 0957076455 РУСЛАН

КУПУЄМО ЗЕМЕЛЬНІ ПАЇ ДОРОГО
ТЕЛ. 067 460 31 83

ЗАЛІЗОБЕТОННІ КІЛЬЦЯ
• каналізаційні кришки та днища
• люки
• монтаж
• доставка маніпулятором
Тел. 095 494 34 33 097 949 49 97
м. Гадяч, вул. Західна, 102

ОБОВ'ЯЗКОВО ПЕРЕДПЛАТИ ГАЗЕТУ на 2026 рік
Наш індекс – 90119

УВАГА! ОГОЛОШЕННЯ

ПрАТ «Гадячгаз» інформує споживачів про проведення планових робіт на газорозподільних мережах.

с. Лютенька

Період планових робіт: з 08:00 до 17:00 11.05.2026 р.

Роботи проводяться з метою підвищення надійності та безпеки газопостачання.

Дякуємо за розуміння та перепрошуємо за тимчасові незручності.

ПрАТ «Гадячгаз» інформує споживачів про тимчасове припинення газопостачання.

У зв'язку з проведенням планових робіт буде тимчасово припинено подачу природного газу до: м. Гадяч (пров. Лохвицький, пров. Шкільний)

Період відключення: з 08:00 год.

14.05.2026 р. по 17:00 год. 15.05.2026 р.

Просимо споживачів перекрити крани перед газовими приладами та дотримуватись правил безпеки.

Відновлення газопостачання буде здійснено після завершення робіт у встановленому порядку.

Дякуємо за розуміння та перепрошуємо за тимчасові незручності.

ПрАТ «Гадячгаз»

Вартість:
1 міс. – 77 грн
3 міс. – 231 грн
6 міс. – 462 грн
Звертайтеся у відділення «Укрпошти» або до листоноші

ЗВІТУЄМО

Сватківський гостинець:

«Чергові фотовідгукм від наших захисників - ще одне підтвердження, що ми разом робимо важливе. Наші посилки доходять, а разом з ними — тепло дому і підтримка.

Дякуємо за ці фото. І дякуємо кожному, хто допомагає нам у цій справі.

Працюємо далі!

4441 1111 6083 2501

067 199 56 80

098 747 71 90».

Андрій Чернявський:

«Вчергове хочу подякувати волонтерській команді «Гадяцький Борщ» та Ірині Каплій за смакоту, які доставили на один з гарячих напрямків. Ваша підтримка - безцінна».

Лідія Бутко:

«Отримали замовлення - два рулони тканини для маскувальної сітки - за рахунок коштів з благодійного заходу в Розбишівському СБК.

Ще раз дякуємо за кожен донат. Починаємо плести захист для наших бійців».

Лілія Труш:

Волонтерський рух «Незламні сітки» звітує за виконану роботу. За тиждень було сплетено і передано нашим Захисникам 5 маскувальних сіток:

- 3 сітки розміром 4*6;

- 1 сітка розміром 6*9;

- 1 сітка розміром 9*12.

Хотілося б сплести ще більше, але кількість бажаних допомогти в цьому з кожним днем меншає, на превеликий жаль. Але, попри все, ми працюємо, продовжуємо робити цю важливу справу і дуже вдячні всім людям, які нас підтримують: хто донатами, хто фізично допомагає, хто приносить матеріали, особливий респект діткам за чудові малюнки. Дякуємо кожному і кожній, разом ми сила!

P.S. Матеріали на сітки потрібні постійно, хто має можливість - донатйте, давайте разом захищати тих, хто захищає нас!»

Володимир Солоп:

«Підтримуємо без вихідних! Війна продовжується і стає все ближче. Тому дякуємо всім небайдужим!»

Юлія Ластовина:

«Фотозвіт і величезна подяка від наших захисників. Ще тисячу разів дякуємо всім за підтримку, додати, репости, довіру і небайдужість. Дякуємо за допомогу зберегти життя.

Разом ми не просто сильніші – разом ми непереможні».

Олександр Плаксін

«КБ-3 та КБ-4 від ЛЯМа та трохи наших S3 вже на Сумському напрямку. Від ЛЯМа отримано вже зварені, наші варив незамінний Володимир Ярош. Метал закуплений за ваші донати, виробник, як завжди, засекречений.

Виникали проблеми з доставкою а, з огляду на оперативну обстановку, цей напрямок може стати постійним, отже звертаюся до товариства - можливо, в когось є регулярний рух в бік Бурині Сумської області, обізнаність, бо дуже треба.

Пам'ятаєте минулорічну зарубу в напрямку Сум? Так сталося, що після стабілізації ситуації мені випало говорити особисто з безпосереднім учасником, то за його словами, якби ми не тягли туди калтроси десятками кілограмів, невідомо чим би все закінчилося. Отже разом - ми сила. Разом - вистоїмо! Водночас, нам потрібен метал або кошти на метал. Ще нам потрібна лазерна порізка металу.

Точки збору коштів:

- банка в магазині «Продукти» за заводом «Горизонт»;

- банка на «База Луць»;

- банка в магазині Веприцької пекарні, керівництву якої висловлюємо окрему подяку за регулярну допомогу

Спільними зусиллями поїхало ще 50 кг шрапу на Сумський напрямок. Але це - крапля в морі запитів. Тому, постійно потребуємо дрiт сталевий товщиною. 5-6 мм в будь-якому стані. Якщо дрiт сильно кручений-потрібні руки на випрямлення. Єднаймося!»

СИЛА УДАРУ ТА ХАРАКТЕРУ

Вихідними в м. Ромни відбувся традиційний турнір з боксу, присвячений пам'яті майстра спорту України міжнародного класу, Захисника України Максима Галінічева.

Понад 100 спортсменів із Сумської, Полтавської та Чернігівської областей взяли участь у змаганнях.

Гадяцьку громаду представили боксери СК SCORPION, які показали гідні результати:

I місце - Марк Кузьменко (48 кг).

I місце - Артем Довженко (66 кг).

II місце - Захар Кваша (36 кг).

II місце - Арсен Роспоп (57 кг).

III місце - Артем Дроботя (63 кг).

Пишаємося нашими спортсменами! За кожною їхньою перемогою — велика праця, витримка та підтримка. Дякуємо ЗСУ за можливість нашої молоді жити, тренуватися та змагатися.

Із сторінки спортклубу

БУДИНКИ Продаж

- 1/2 БУДИНКУ, по вул. С. Білохи. Дві кімнати та велика кухня. Газ, вода. Ціна 4800 у. о. Терміново! Тел. 0666470498
- БУДИНОК с. Малі Будища, газ, колодязь, сарай, погриб, з/д 8 соток. Ціна договірна. Тел. 0683024299
- БУДИНОК у селі або обмін. Газ, вода, приватизовано. Тел. 0957757334

КВАРТИРИ Продаж

- 2-КІМН. кв., 70м.кв., 1-поверховий будинок, вул. Лохвицька. Індивідуальне опалення. з/д 0,04 га. Можливо під магазин або офіс. Тел. 0678692045
- 2-КІМН. кв. в центрі міста, 5/5, з/п 51,5 м. кв. Якісний та свіжий ремонт. Зручна локація. Вмєблювана Тел. 0956193381

ЗЕМЕЛЬНІ ДІЛЯНКИ ПРОДАЖ

- З/Д 8 соток, вул. Першотравнева, 111 із нежилим будинком. Комунація частково, молодий сад. Ціна договірна. Тел. 0956843543

ЗДАМ

БЕТОНОМІШАЛКА.

- Тел. 0505976790.
- 1-КІМН. кв. Тел. 0986250265
- 1/2 БУДИНКУ на довготривалій термін в центрі міста, не більше 2-х чоловік, без тварин. Тел. 0954238850

КУПЛЮ

- ЛІЖКО односпальне не ширше 84 см., в гарному стані. Тел. 0501515822

БУДМАТЕРІАЛИ Продаж

- БРУС сосновий 6м 20см х 16см - 14 шт., стропильний брус 5м 9см х 12см, трос на огорожу по 10м -6, 7 шт. Тел. 0955238304
- ШИФЕР б/в, 6-8 хвильовий, с. Малі Будища. Тел. 0997194331

РІЗНЕ Продаж

- СИРОВАТКА з козиного молока. Тел. 0504047052
- ХОЛОДИЛЬНИКИ, морозилки, пілососи, плити газові, пральні машини, м/х печі. Товари з Німеччини. Тел. 0953094117, 0505667025
- КАРТОПЛЯ велика, перевірено смачна, посаджена, стан чудовий, дрібна. Тел. 0503288003
- ПІДУЗКИ дорослі, сечоприймачі, ліжко, коляска інвалідна нова. Тел. 0957403491
- БУРЯК КОРМОВИЙ 5 грн./кг. Тел. 0669568122
- КУКУРУДЗА. Тел. 0686162042
- ПШЕНИЦЯ, ячмінь, кукурудза. Тел. 0999484823, 0992488500
- СВІЧКИ від простатиту: прополіс, гарбузова олія, бруньки тополі по 5 шт. Ціна 65 грн. Тел. 0507494974
- ХОЛОДИЛЬНИК «Веко» 2-х камерний в гарному стані. Тел. 0508504687, 0505366420

МЕБЛІ, посуд – різні, автоте- левізор, рація, замок гаражний, стілчик для годування, швелер, кутик. Тел. 0955711574

КАРТОПЛЯ дрібна, буряк столовий, морква, редька чорна. Тел. 0509779570

ВЗУТТЯ, безрукавка, чоловічі, взуття дитяче, телевізор, колонки музичні, бочка, циркулярка, коляска інвалідна, балон, бідон. Тел. 0955711574

ПШЕНИЦЯ озима по 8 грн./кг. - 550 кг. Тел. 0993600833

ВІДДАМ горіж та шовковицю на дрова. Тел 0666686004

КАРТОПЛЯ велика. Тел. 0952158475

ВЕЛОСИПЕД дорослий рад. випуску в гарному стані, м. Гадяч. Тел. 0957445610

ТВАРИНИ

КОЗА вік 5 років, чорна, безрога, спокійна. Тел. 0957423588

КІЗОЧКИ вік 1 рік. Тел. 0756254126

КОЗЕНЯ і кізочка заанеської породи. Тел. 0950728023, 0995586145

ПОСЛУГИ

РЕМОНТ ПРАЛЬНИХ МАШИН, холодильників, мультиварок, мікрохвильовок, пілососів, хлібопічок та іншої побутової техніки. Ремонт електродвигунів. Тел. 0953255822, 0678862611

САНТЕХНІКА. УСІ ВИДИ РОБІТ: монтаж – демонтаж, металопласт – екопласт, каналізація. Встановлення лічильників, бойлерів, насосних станцій. Вода, опалення. Ремонт. Тел. 0662743611 (Олександр)

РЕМОНТ холодильників за викликом. Тел. 0990617751, 0977600263

ЗІЛ-САМОСКІД привезу щебінь, пісок, гранівідсів, цеглу, вивезу сміття тощо. Тел. 0508383313

РЕМОНТ ПРАЛЬНИХ МАШИН, бензинових генераторів, м/х пічок, м'ясорубок, мультиварок, блендерів-комбайнів, пілососів, хлібопічок, духових шаф, інверторних зварок, зарядних пристроїв, «болгарок», дрилів та ін. Відвід на замовлення. Доступна ціна. Тел. 0957423588, 0684830471

БЕТОННІ РОБОТИ: копаємо, армуємо, заливаємо бетоном. Робимо вимощення навколо хати та тротуарні доріжки, паркани та дахи, ремонт будинків. Тел. 0991447497 (Олександр)

РОБОТА

Терміново в «Експрес – Таксі 3-33-33» потрібні ВОДИЇ. Тел. 0662101753

Потрібні ОХОРОННИКИ вахтовий метод. Тел. 0508248379

Робота ОХОРОННИКОМ чоловіки/ жінки, вахтовий метод, проїзд, проживання за рахунок фірми, аванси, премії, своєчасна заробітна плата. Тел. 0674627014, 0668008713

На роботу потрібні ОХОРОННИК – РІЗНОРОБОЧИЙ позмінно від 50 років. Тел. 0993600833

На роботу потрібні ЕЛЕКТРОЗВАРЮВАЛЬНИК – МОНТАЖНИК. Досвід роботи обов'язковий. Тел. 0990506137

На роботу потрібні ШИНОМОНТАЖНИК. Тел. 0669958030

На роботу потрібні ТОКАР. Тел. 0669958030

На роботу потрібні СЛЮСАР. Тел. 0669958030

УКРАЇНА ВИТРАЧАЄ ДО 40% ВВП НА ОБОРОНУ

У 2025 році Україна випередила Саудівську Аравію й посіла сьоме місце у світі за обсягом витрат на оборону. Про це йдеться 27 квітня у звіті Стокгольмського інституту дослідження проблем миру (SIPRI). Так, Україна у 2025 році збільшила свої оборонні витрати на 20%, до 84,1 мільярда доларів, що становить 40% від ВВП. Це найбільший показник в історії незалежної України, а також найбільші витрати у світі щодо ВВП.

Якщо порівняти з 2016 роком, витрати України на оборону зросли на 1501%. росія у 2025 році витратила на військо на 5,9% більше, ніж попереднього року, що становить 190 мільярдів доларів (третє місце у світі), або 7,5% ВВП. Якщо порівнювати з 2016 роком, то оборонні витрати рф зросли на 96%. Частка військових витрат у держвидатках України та росії досягла найвищого рівня в історії країн. Для рф це 20%, а для України цей показник становить 63%.

Витрати Німеччини на оборону зросли на 24%, до 114 мільярдів доларів, досягнувши понад 2% (2,4%) ВВП уперше з 1990 року.

Друге найбільше зростання також показала Іспанія – там військові витрати збільшилися на 50%, до 40,2 мільярда доларів.

29 країн-членів НАТО у Європі витратили загалом 559 мільярдів доларів на військо, з них 22 – понад 2% від ВВП.

«У 2025 році військові витрати європейських членів НАТО зростали швидше, ніж будь-коли з 1953 року, що відображає постійне прагнення до європейської самозабезпеченості на тлі посилення тиску з боку Сполучених Штатів», – каже Джейд Гіберто Рікар, дослідник програми військових витрат і виробництва зброї SIPRI.

Водночас військові витрати Великої Британії зменшилися на 2%, до 89 мільярдів доларів, а Франції – зросли на 1,5%, до 68 мільярдів доларів. Загалом Європа на оборону витратила на 14% більше – 864 мільярдів доларів.

Військові витрати Ізраїлю зменшилися на 4,9%, до 48,3 мільярда доларів, у 2025 році, а Туреччини – збільшилися на 7,2%, до 30 мільярдів доларів. Витрати Ірану знижуються другий рік поспіль, цьогогоріч на 5,6%, до 7,4 мільярда доларів.

США у 2025 році витратили на оборону на 7,5% менше, ніж минулого року, – 954 мільярдів доларів. Це пов'язано з відсутністю нових пакетів військової допомоги Україні у 2025 році, частка яких у 2022-2024 роках становила 127 мільярдів доларів. Однак це все ще перше місце у загальному рейтингу країн світу.

Друге місце посідає Китай – 31-й раз поспіль країна збільшує видатки на оборону, і цьогогоріч вони вищі на 7,4%, 336 мільярдів доларів. Частка військових витрат Японії щодо ВВП у 2025 році є найбільшою з 1958 року – 1,4%, або 62,2 мільярда доларів.

У світі військові витрати зросли до 2 трильйонів 887 мільярдів доларів у 2025 році.

Сумуємо, пам'ятаємо

15 березня 2026 року
перестало битися

серце офіцера –
секретника,
учасника АТО
2014 - 2016 рр.

**ОЛЕКСАНДРА
ВАСИЛЬОВИЧА
ПОРТЯНКА**

*Лиш тебе немає з нами.
І серце мліє від туги.
Сумуємо, любимо, пам'ятаємо.
Рідні*

ЗАХВОРЮВАНІСТЬ НА ГРИП ТА ГРІ

У Полтавській області станом на 04.05.2026 р, на 18 тижні 2026 року захворюваність на гострі респіраторні інфекції на рівні минулого тижня, рівень – передепідемічний (фоновий, звичайний для області). За тижень в області на гострі респіраторні інфекції захворіло 6777 осіб (серед захворілих – 7, або 0,1 % підтверджених випадків COVID-19); показник захворюваності – 494,1 на 100 тисяч населення, вище ніж за 18 тижнів 2025 року (389,5), та 18 тижнів 2024 року (427,4).

Дітей захворіло 4487, що складає 66,2% від усіх захворілих (питома вага звичайна для області). Госпіталізовано 77 хворих, що складає 1,1 % від кількості захворілих (питома вага звичайна для області).

За 18 тижнів 2026 р. в Полтавській області летальних випадків від ГРВІ не зареєстровано. З початку поточного епідемічного сезону (з 40 тижня 2025 року) кількість померлих осіб від ГРВІ по Полтавській області становить 18 випадків: серед осіб, які мали позитивний результат тесту на COVID-19 летальних випадків – 15, померлі не були щеплені проти грипу у поточному сезоні. Найвищі показники захворюваності в громадах: Глобинській, Лубенській – дуже високий рівень інтенсивності; Сенчанській, Пирятинській - середній рівень інтенсивності.

По територіальних громадах (колишнього Гадяцького району) за попередній тижень на ГРІ захворіло 156 осіб, з них дітей – 69 (44,2%), зокрема на COVID-19 не зареєстровано. Госпіталізованих за 18 тижнів – 4 особи, серед них дітей - 2 особи (50,0%).

Інтенсивний показник захворюваності на ГРІ серед населення громад (колишнього Гадяцького району) цього тижня складає 353,0 на 100 тисяч населення. Летальних випадків не було. Щеплення проти грипу за поточний тижень не проводилися.

За 18 тижнів 2026 р. по Полтавській області щеплення не проводилися; із початку епідемічного сезону 2025-2026 у Полтавській області проведено всього 2958 щеплень (з групи ризику щеплено 1949 осіб). Щеплення проводилися в 30 ТГ (з 60-ти).

При дослідженнях вірусологічної лабораторії ДУ «Полтавський ОЦКПХ МОЗ» визначалися риновіруси, коронавіруси.

Сергій Бабак, завідувач Гадяцького відділення Миргородського РВП ДУ «Полтавський ОЦКПХ МОЗ»

Відповіді на кросворд №17

За горизонталлю:

1. Піпетка. 6. Затишок. 10. Тромб. 11. Капіляр. 12. Абрикос. 13. Морж. 14. Бурідан. 17. Клен. 19. Манеж. 21. Нестор. 24. Пандус. 26. Гол. 27. Мор. 28. Вігвам. 29. Канкан. 30. Тау. 31. Міф. 32. Мартин. 36. Сократ. 39. Ромул. 42. Леді. 43. Целібат. 44. Осло. 47. Вакцина. 48. Урочище. 49. Рулон. 50. Чоловік. 51. Альпака.

За вертикаллю:

1. Покемон. 2. Папірус. 3. Тіло. 4. Атріум. 5. Моршин. 6. Збараж. 7. Торт. 8. Шоколад. 9. Косинус. 15. Ран. 16. Деу. 18. Рогатин. 20. Марафон. 22. Еліна. 23. Роман. 24. Покіс. 25. Увага. 32. Малевич. 33. Радикал. 34. Фол. 35. Дуб. 37. Рослина. 38. Теорема. 39. Ремарк. 40. Мірило. 41. Лагуна. 45. Київ. 46. Соль.

БАЗАРMedia

крім
комерційних

КУПОН БЕЗКОШТОВНОГО ОГОЛОШЕННЯ

БУДИНКИ КВАРТИРИ З/Д ГАРАЖІ АВТО МОБ. ТЕЛ. МОТО

МЕБЛІ ЗАПЧАСТИНИ БУДМАТЕРІАЛИ РІЗНЕ ТВАРИНИ

Продам Куплю Обміню Зніму

Потрібно
закреслити

Текст оголошення

Прізвище, ім'я

Що подобається чи не
подобалося у газеті

Адреса

Підпис

Ці дані в газеті не
друкуються

Купон дійсний до 28.05.2026

НА ДЗВІН МОТРИНОГО МОНАСТИРЯ

Коли більшовицька влада вже впроваджувала свої порядки на більшості території України, довкола Холодного Яру тривала боротьба проти загарбників. Новітні гайдамаки взяли собі за гасло «Воля або смерть!», а за привітання — «Слава Україні!». Сигналом до мобілізації, як і два століття тому, був дзвін Мотриного монастиря.

Кулемет під половою, рушниця під хмизом

— А что такое Холодный Яр. Его город ілі село?

— Холодный Яр — це пекло! — таким діалогом між червоноармійцями починається фільм «Чорний ворон», знятий за однойменним романом Василя Шкляра.

Рік 1917. Тривала Перша світова війна. Скориставшись міжреволюційним безвладдям, у селі Мельники на околиці Холодного Яру почала діяти Селянська спілка «Вільні козакі». Молодики спробували привласнити майно Мотриного монастиря та Голоківської лісопилни. Аби спинити грабіжників, довелося залучати військові частини. Остаточно вгамувати сваволю «козаків» зумів вчитель Олекса Чучупак, який тільки-но повернувся з фронту. Він зібрав загін самооборони з кількох сотень осіб.

Родина Чучупаків була добре відома в Мельниках. Брат Олекси, Василь, також працював вчителем. «Ідейний самостійник, що спирається на селянську інтелігенцію та селянство. Суворо переслідує грабунки. Намагається створити дисципліновану армію», — так характеризували його противники-білогвардійці. Ще один брат — Петро — навчався в київській консерваторії, Дем'ян і Автоном були священниками.

Восени 1918 року в Медведівці зібралися жителі довколишніх сіл і хуторів. Вони створили військову раду й обрали Василя Чучупака своїм отаманом. На початку 1919-го організували «Курінь гайдамаків Холодного Яру», що налічував 400 осіб. Дружина Петра Чучупака — Ганна — пошла прапори. На стязі чорного кольору було вишито «Воля України або смерть!», а на звороті — Шевченкове «І повіе огонь новий з Холодного Яру». На синьо-жовтому полотнищі був тризуб і напис «Хай живе вільна незалежна Укр. Нар. Республіка», нижче — перефразовані рядки Івана Франка «Ми поляжем, щоб славу, і волю, і честь, рідний краю, здобути тобі!». Неофіційним вітанням стало «Слава Україні!».

«Були це люди надійні, бували, виключно селяне з Мельників, — описував «гайдамаків» підполковник Армії УНР Михайло Середа. — Кожен з них мав власну хату, господарку, жінку, діток. І до всього мав свою зброю: сват Кузьма під половою — кулемет, дядько Мирошка під хмизом — рушниця та набой, дідусь Кіндрат переховував на Леваді міномет».

Проти більшовиків, денікінців і коцураків

У січні 1919 року холодноряці вирушили до Єлисаветграда (Кропивницький). Там приєдналися до підрозділу Армії УНР, який формував доктор права Остап Копцюх на псевдо «Галичанський» — походив з Галичини. Брالی участь у боях на Поділлі. Незабаром курінь розрісся до полку. Однак навесні Армія УНР під тиском більшовиків була змушена відступити на захід. Хлопці Чучупака через Бессарабію та Галичину повернулися в рідні краї — і продовжили боротьбу.

«Силою своєї необмеженої волі Український Нарід визнає себе самостійним, незалежним, суверенним і з усіма народами рівноправним і творить на своїх землях свою окрему державу під іменем: Українська Трудова Республіка», — йдеться в «Начерку проекту Державного законодаду для Української Трудової Республіки». Його склав Остап Копцюх, який разом із залишками полку перебрався до Холодного Яру.

Отож своїм завданням повстанці бачили боротьбу за незалежність України. Ворогами — більшовиків, денікінців і коцураків. Останні — це жителі Чигирини та Суботова, які співпрацювали з «черво-

ними», тож «зганьбили стару гетьманську столицю». Холодноряці мали чітко організовану структуру. Головнокомандувачем був виборний отаман. У разі його загибелі владу переймав заступник. Також існувала повстанська рада — до десяти осіб, найвпливовіших вояків. У ній могли брати участь отамани з інших регіонів. Діяв власний суд. А ще було інформаційне бюро, яке серед місцевих поширювало листівки з відзовами. Підпільна друкарня містилася в будинку священника.

Центром Холодноряцької республіки, як і в козацькі часи, став Мотрин монастир. Там містилися штаб і шпиталь повстанців. Обитель була ретельно укріплена. Письменник Юрій Горліс-Горський описував: «Непрístupний монастир серед лісів. Якись таємничі загорожі, навіть електричні. Важкі гармати. Засів там зі своїм військом отаман Чучупак і нікого не боїться — ні большевики, ні денікінці нічого не могли йому зробити». Цю думку поділяли і противники повстанців. Уповноважений для боротьби з бандитизмом Всеукраїнської надзвичайної комісії Борис Козельський визнавав: «Через свою географічну місцевість та своєрідну романтику, зіткану з пережитків середньовіччя, Холодний Яр став для радянської влади неприступною фортецею».

«Готуй нових борців!»

Перший збройний виступ влаштували вже у квітні 1919 року. «Чучупак став стягати свої сили до Яру і після повітового з'їзду рад підняв повстання проти комуні та совітської влади за самостійність», — доповідали більшовики. Наступного місяця холодноряці підтримали заколот отамана Никифора Григор'єва, який діяв на Херсонщині, Київщині та Катеринославщині. Спільними силами вдалося вибити «червоних» з Чигирини та Черкас. Проте згодом довелося відступити. Від серпня до кінця року тривала боротьба з білогвардійцями. Ті кинули сюди 15-й Терський пластунський батальйон.

На початку 1920 року повстанці вступили у тривалу війну з більшовиками. У лютому ті влаштували засідку на хуторі Кресельці, де перебували старшини Холодного Яру. Серед них — і Василь Чучупак. Юрій Горліс-Горський, зі слів очевидців того бою, переказував: «Червона кіннота несподівано виїхала з лісу перед самими Кресельцями. Побачивши осідланих коней і вартового козака, кинулася оточувати лісничівку. Козак дав постріл. Вискочивши

з хати, всі кинулися до коней. Василь Чучупак, сівши на Зірку, розігнав з ручного кулемета ворожу лаву з одного боку і кинувся нагору в корчі, крикнувши, щоб останні розбігалися не купою. «Червоні» кинулися наздоганяти по корчах. Їх на скоку стримували отаман з люїса і дехто стрілами з карабінів. Вже на горі Зірка, почувши іржання ворожих коней, знатурилася і потягла назад до ворога. Отаман борювався з нею, аж поки його не оточили. Люїс, видно, затаївся ще раніше».

Розуміючи, що втекти не вдасться, Василь Чучупак пустив собі револьверову кулю у скроню. Перед смертю він вигукнув: «Готуй нових борців, Холодний Яре!»

Тоді ж спіймали Петра Чучупака. Наступного місяця його розстріляли. Отаманом став Іван Деркач. У квітні об'єднане польсько-українське військо рушило на Київ. Приєднатися до Армії УНР холодноряцям не вдалося через відсутність зв'язку з армією УНР та небажанням воювати далеко від рідних стріх. Тож повстанці відновили активність у найближчих околицях. Влітку полк переформували у бригаду трикурінного складу. Перша операція — напад на цукроварню в Олександрівці. Вдалося захопити пошту та пошкодити залізницю, щоб «червоні» не змогли викликати допомогу. Добуті трофеї перелічував учасник нападу Юрій Горліс-Горський: «Незабаром на площу стали з'їжджатися підводи, навантажені цукром, сіллю, сірниками та різним потрібним для нас крамом із магазинів «госбази». Дядьки жартують, що добре ярмаркувалося».

Амністія без вибору

У серпні 1920 року Холодний Яр оголосив мобілізацію. На дзвін Мотриного монастиря прибули тисячі селян. На Спаса вони за гайдамацькою традицією освятили зброю. Тимчасом більшовики вирішили йти в наступ. У вересні до Мельників відправили 2-гу Московську бригаду воєнізованої охорони. Солдата Івана Курова вразили укріплення навколо «Мотри»: «Сім років воюю, а такої фортеці не бачив». «Червоним» вдалося захопити та спалити монастир. Твердиню відбили силами кулеметної сотні Левадного.

Незабаром холодноряцям вдалося ненадовго вибити «червоних» з Чигирини і Черкас. «Повстанці, п'яні перемогою, виспівували й вигукували, не звертаючи уваги на шрапнелі, що почали розриятися над містом», — згадував Юрій Горліс-Горський. Однак закріпити успіху не вдалося. Повстанець Михайло Дорошенко не приховував розпачу: «Треба тільки жаліти за тим, що рух Холодного Яру не спромігся вийти за межі локальної дії та не став основним ядром Армії УНР».

Коли вдарили морози, холодноряці почали копати землянки — пізніше цей досвід перейняли упівці. Війна проти більшовиків тривала. Борис Козельський згадував: «По інших місцях давно вже почалася радянська праця. Нові впливи відчувалися скрізь, а Холодний Яр був поза цим світом. Він стояв осторонь, старанно зберігаючи свою незалежність і протиставляючи себе радянській владі».

Рoku 1921 до Холодного Яру прибув чекіст Петро Пташинський: «Нашу появу в Холодному Яру (бандити) зустріли бамканням монастирських дзвонів... Це був сигнал тривоги та оповіщення бандитів...». Тому окупанти вирішили поставити крапку в боротьбі з бандитською «святиною», знищивши систему оповіщення. Дзвони Мотриного монастиря зняли й відвезли до Кременчука. Щоб помститись, повстанці кинули в помешкання Пташинського гранату, яка скалічила чекіста.

Влітку більшовики запропонували холодноряцям «амністію». Майже сотня осіб погодилася. Висунули свої умови: цілковита амністія всіх повстанців та партизанів без будь-яких винятків, медична допомога всім пораненим та хворим, вільне місце проживання на всіх теренах УСРР, допомога лісом населенню, що постраждало від бойових дій. Серед тих, хто здався «червоним», був і тодішній отаман Семен Чучупак — двоюрідний брат Василя Чучупака. Як склалася його подальша доля — не відомо.

Юрій Митрофаненко, кандидат історичних наук

ЯК САМОТНІСТЬ ВБИВАЄ ПЕНСІОНЕРІВ

Часто ми не помічаємо їх, бо вони або сидять на лавці під парканом, доки ми поспішаємо по своїх справах і кидаємо їм ввічливе «доброго дня». У мережі трапилася щемлива історія про сиву, худеньку бабусю, яка дивилася з вікна за перехожими та стукала по шибіці ложкою, привертаючи увагу. Нещодавно, вона померла. Родичів у неї не було, тому сусіди стежили за активністю, а коли побачили, що її довго не видно – викликали соцслужбу. Уже по приїзду, соцпрацівники винесли з квартири тіло, яке пролежало там два дні.

Таких історій багато. Воно й не дивно, бо в Україні старість все частіше набуває рис дистанційної турботи, коли діти живуть далеко і телефонують літнім батькам, лише аби дізнатися чи вони живі. Останні ж часто опиняються в соціальній пустці не маючи можливості впоратися з колись легкими побутовими справами і не бажають опіки, аби не обтяжувати дітей.

Статистика самотності

До повномасштабного вторгнення в Україні нараховувалося понад сім мільйонів людей віком 60+. За даними платформи «Опендатабот» та Держстату, значна частина з них проживає самотньо. Соціологічні опитування (зокрема групи «Рейтинг») показують, що понад 40% літніх людей відчувають дефіцит спілкування, бо телефонні дзвінки від рідних не лікують депресію, а соціальна ізоляція призводить до так званої «соціальної смерті» – стану, коли людина втрачає сенс існування ще за життя.

Відповідно до національного демографічного прогнозу, до 2030 року частка людей старших 65 років в Україні складе понад 20%. За дослідженнями співробітника Інституту регіональних досліджень Романа Теслюка, у похилому віці на початку 2022 року перебувало більше чверті населення центральних областей: Черкаської (26,6%), Кіровоградської (25,7%), Полтавської (25,3%).

Ще одним фактором соціальної обмеженості стареньких є низький рівень доходів. Так, Україна потрапила до ТОП-5 країн з найнижчою пенсією – близько 130–135 євро. Тож оформити доглядальницю, чи замовити продукти, особливо в селі, стає непідйомним фінансовим тягарем. Що тоді робити?

Дім, повен людей колись – суцільна тиша всюди зараз

Пані Надії 82 років. Зараз вона мешкає в одному з віддалених сіл Полтавської області. До заміжжя жила на Вінниччині, а після – переїхала, народила сина, завела господарство. Син виріс, створив власну родину, чоловік помер. Зараз жінка живе сама. З господарства тримає лише курей – на більше уже здоров'я не вистачає. Навесні садить огорож та спілкується з сусідами. Каже, що саме город не дає злягати, бо це які-не-які турботи.

Взимку важче – коли надворі слизько, з будинку вийти не ризикує, аби не впасти та нічого не зламати. Кілька днів може сидіти в чотирьох стінах. Подеколи до хати приходять погрітися сусідський кіт. Щодня телефонує син або невістка, щоб запитати про здоров'я, проконтролювати, чи з матір'ю все добре. Жінка любить, коли влітку вони з онуками приїздять в гості і завжди плаче, коли ті їдуть, бо галасливе обійстя знову залишається самотнім. Їхати з власної оселі бабуся Надя не хоче. Каже, що це завжди був її дім, який вони зводили з чоловіком, тож доживати віку буде тут.

Раніше, коли в Надії закінчувалися продукти, вона потихеньку крокувала до магазину. Потім магазин поблизу дому закрили, а похід в інший, що знаходиться за півтора кілометри від будинку, виявився непосильною працею. Спочатку син домовлявся з сусідами, аби ті купували продукти, а згодом вмовив матір оформити догляд соціального працівника.

За словами психологині Інни Радченко, ситуація, коли люди поважного віку не погоджуються, аби їх відвідував соціальний працівник, не нова. Бо для когось із літніх людей – це спроба контролю та визнання власної неповносправності. Аби людина погодилася, родичі мають наводити «правильні» аргументи: не «ти стара і немічна», а «ти зможеш більше відпочивати, вдома вся робота буде зроблена». Тобто мотивація має бути від позитиву, а не від негативу.

Зараз соціальна працівниця відвідує пані Надію два рази на тиждень. Для того, аби оформити догляд, її син звернувся до селищного голови, розповів про те, що матір живе сама, він далеко і не

завжди може приїхати. Родину в селі знають, тому сільський голова одразу сказав написати заяву на оформлення працівника. Послуги соцпрацівниці оплачують з бюджету громади.

Соціальний працівник зобов'язаний приходити два рази на тиждень, а якщо людина малорухома, то тричі. Всього на кожну людину відводиться по годині часу. Серед обов'язків доставка продуктів та ліків, за потреби супровід до лікаря, прибирання, прання, готування, обробка городу.

***

Такі історії не поодинокі. Ви точно чули їх від знайомих чи колег. Але навряд чи історії стосувалися їх самих, бо зазвичай люди не дуже поспішають розповісти про такі ситуації з власними родичами. Та й самі бабусі і дідусі, що мешкають самотою, не дуже охоче розповідають про це. Бо ж раптом хтось з «неблагополучних» дізнається і прийде пенсію красти, стукне по голові, а заступитися нікому.

Психолог Інна Радченко пояснює, що відмова від допомоги сторонніх людей типове явище серед стареньких. Люди поважного віку бояться бути тягарем для рідних. Це цілком закономірно, враховуючи контекст нашого соціально-історичного досвіду як країни. Ті люди, які зараз є літніми, виховані в парадигмі, де їхня цінність визначалася їхньою функціональністю, а не тим фактом, що вони цінні по праву народження. Тому допомога сприймається ними як втрата суб'єктності, гідності.

«Крім того не забуваємо, що у нас присутня культура самопожертви, коли людина все своє свідоме життя дбає про когось. А коли виникає потреба, щоб дбали про неї, то у неї включаються програми неповносправності. Їй складно переключитися на те, що в принципі може бути по-іншому. Це певною мірою ламає їхню картину бачення життя», – пояснює фахівчиня.

Що мають знати діти про своїх стареньких батьків

Інна Радченко зауважує, що поява побутової безпорадності – ознака того, що людина потроху втрачає сенс у звичних діях і більше не намагається контролювати своє життя.

«Ми знаємо, що гігієна та побут – мікропроекція контролю свого життя. Коли цим речам не приділяють уваги – це може бути сигналом того, що людина, наприклад, помаленьку занурюється в апатію, депресію, або ж у неї з'являються ознаки ментального виснаження».

Буває й більш просте пояснення побутової безпорадності. Наприклад, людина не може змиритися з усвідомленням того, що вона вже не так швидко стає на стільчик, як п'ять років тому, аби змінити лампочку. І через це вона свідомо або несвідомо саботує цю дію.

Також, люди поважного віку, які проживають втрату своєї самодостатності, можуть сприймати фінансову допомогу болісно. Для того, щоб знизити вірогідність такої реакції, з ними треба поговорити. Пояснити, що ви зацікавлені в тому, аби вони жили довго та були здоровими і саме тому допомагаєте фінансово. Крім того, важливо доповнювати матеріальну допомогу регулярним та якісним контактом у тих формах, які доступні зараз.

Ваші батьки дорослі самостійні люди.

Перестаньте контролювати

Часто контроль – це спроба дітей втамувати власну тривожність за батьків. І комусь зі стареньких це приємно, а хтось сприймає контроль гостро, як зазіхання на власні межі, як сумніви у своїй повносправності. Як цей факт змінити?

Знову ж таки, більше якісного контакту і під час цього контакту зміщувати фокус уваги на особи-

стість та її інтереси. Наприклад, запитувати про самопочуття, що новенького, цікавенького трапилось. Повертатися до тієї інформації, яку раніше почувли від бабусі чи від мами, наприклад. Тобто демонструвати ширший інтерес до життя. Питати поради. Це дуже важливо, щоб людина відчувала свою цінність і не почувалася безпорадною.

Соціальна смерть

Одним із явищ у житті людей поважного віку є соціальна смерть, коли людина свідомо або несвідомо виключає себе з соціальних зв'язків, або ж обмежує їх до тієї межі, до того мінімуму, якого вже не вистачає, щоб відчувати себе добре.

«Часто соціальна смерть виникає, коли людина йде з цінної для себе роботи, особливо соціально значимої: вчителі, медики, рятувальники. Коли звукується коло контактів: наприклад, помирають друзі, або діти кудись переїздять з онуками».

До того ж, варто пам'ятати, що літня людина виросла в тому, що оцінює себе як соціальну функцію: я – працівник, я – друг, я – бабуся. Тож коли вона втрачає цей статус, вона відчуває кризу ідентичності, бо коли я не вчитель, наприклад, або не лікар, то хто я? Скоріше за все, це такий сильний кризовий момент, який можна подолати, якщо сформувати і розвинути у собі нову частину на заміну тієї, яка відпала.

Що може полегшити ситуацію:

- якісне спілкування по телефону;
- спільні чати;
- вечери через відеозв'язок;
- включеність у життя рідних.

Розуміння цих психологічних механізмів якісно покращить життя стареньких батьків. Коли ми усвідомлюємо, що за відмовою помити посуд стоїть не лінь, а страх перед немічністю, а за небажанням приймати допомогу – спроба зберегти останню краплю самостійності, то наші конфлікти переосмислюються.

Найкраще, що ми можемо зробити – перестати бути контролерами і знову стати дітьми, які люблять, але при цьому створюють навколо батьків безпечний простір. Іноді для цього достатньо простого дзвінка, а іноді – залучення професійної допомоги, яка візьме на себе побутовий тягар, залишаючи вам час для якісного спілкування.

Куди звертатися: мережа підтримки, про яку знають не всі

Найкращий варіант – державна допомога: соцпрацівник.

Якщо людина не може самостійно себе обслуговувати, вона має право на допомогу від держави. Для цього потрібно звернутися до місцевого управління соцзахисту або ЦНАПу із заявою, паспортом, медичним висновком про потребу в догляді.

Як підтримати батьків на відстані

Щоб ваша турбота не перетворилася на тиск, спробуйте впровадити прості правила:

Ритуал «Ранкова кава».

Домовтеся про короткий дзвінок у конкретний час. Це створює структуру дня для літньої людини. Її є на що чекати.

Цифрова грамотність.

Якщо є можливість, купіть планшет або смартфон. Навчіть користуватися відеозв'язком. Можливість побачити, як онук посміхається в реальному часі, працює краще за будь-які ліки.

Делегування без приниження.

Якщо ви оформлюєте соцпрацівника, подавайте це як «подарунок для вільного часу», а не як «догляд за немічним».

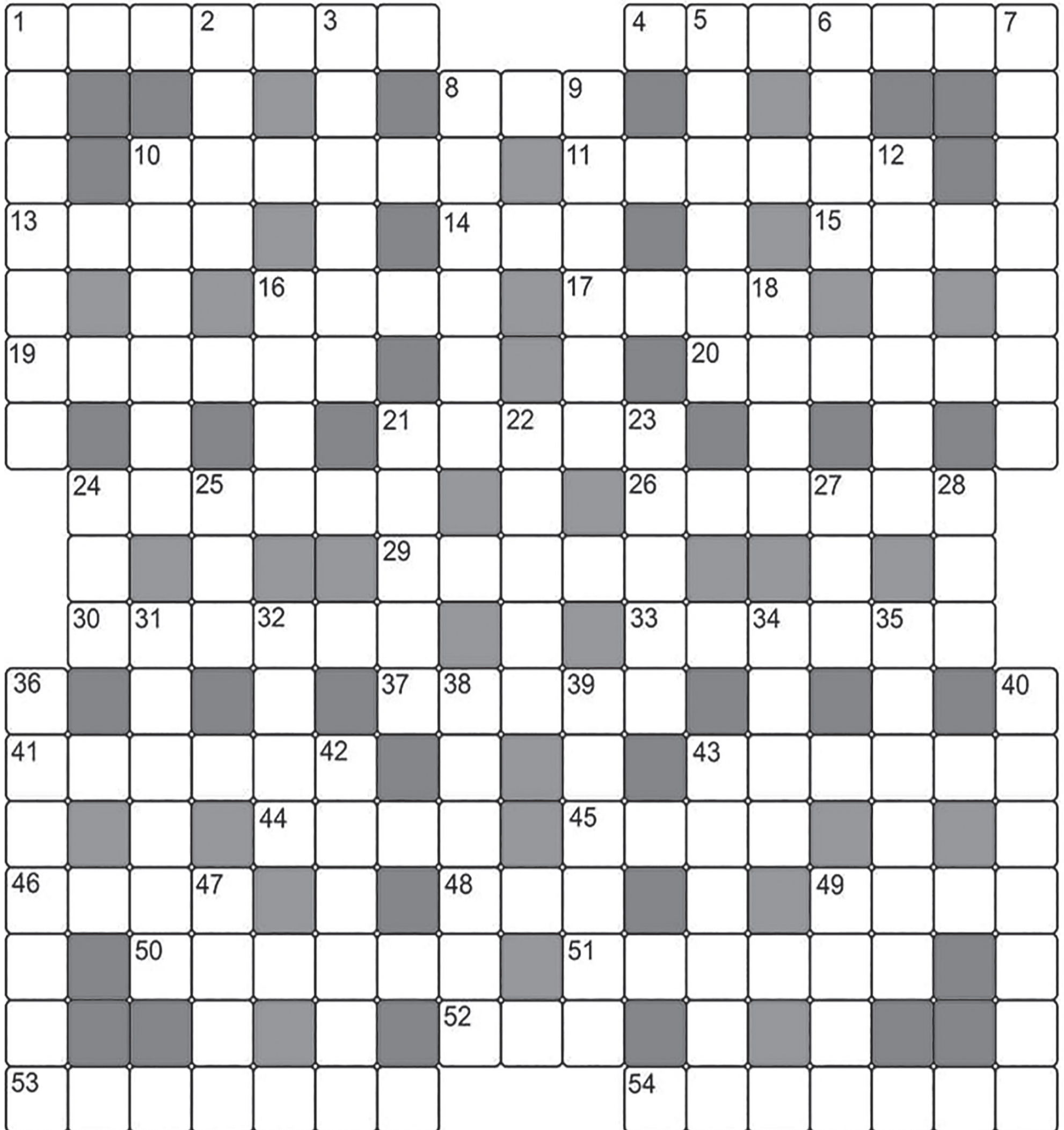
Спільні проекти.

Попросіть маму чи тата підготувати сімейний фотоальбом або записати спогади про прадідусів. Створити книгу сімейних рецептів або сплести шкарпетки для всієї родини. Це дає відчуття тягlosti роду і велику мету.

Історія бабусі, яка стукала ложкою у вікно – це найкраща картина, що характеризує наше суспільство. Ми часто чуємо цей стукіт надто пізно. Але за кожним таким вікном стоїть людина з унікальним досвідом, болем і мріями.

Якщо ви помітили, що ваш самотній сусід чи сусідка давно не з'являлися на вулиці, не ігноруйте це. Один телефонний дзвінок у громаду чи стукіт у двері може врятувати життя.

За матеріалами «Полтавська хвиля»

Запитання до кросворду**За горизонталлю:**

1. Викривальний сатиричний твір. 4. Аксесуар футбольного арбітра. 8. Ажіотаж, підвищений попит. 10. Спосіб життя художників. 11. Двійник предмету. 13. Штучна печера. 14. Водоспад у Карпатах. 15. Нижня кінцівка. 16. Торгова частина Лондона. 17. Бог кохання. 19. Душевна реакція на події. 20. Гральна карта. 21. Сітка для спання. 24. Висловлене спасибі. 26. Риба, яка здатна повзати по суші. 29. Сорт яблук. 30. Діло, заняття. 33. Поїзд на фронт. 37. Короткий верхній жіночий одяг. 41. Любитель, непрофесіонал. 43. Богиня кохання. 44. Продукт бджільництва. 45. Суперечка, дискусія. 46. Туман мегаполісів. 48. Товар на аукціоні. 49. Пора року. 50. Реактивний снаряд. 51. Туманна країна. 52. Гузовий транспорт. 53. Польова квітка-ворожка. 54. Авторитет людини у суспільстві.

За вертикаллю:

1. Покращення у процесі розвитку. 2. Усі кораблі країни. 3. Ліричний вірш задумливого, сумного характеру. 5. Міст через провалля, урвище. 6. Гігантська тварина. 7. Іспанська оперна співачка Монтсеррат ... 8. Пантера з «Книги джунглів». 9. Невелика мавпа. 10. Багно, трясовина. 12. Думаюча частина тіла. 16. Тато, мама і я. 18. Соляний розчин. 21. Дім для автомобіля. 22. Мисливський свисток. 23. Сторона прямокутного трикутника. 24. Домашній сторож. 25. Особливі здібності. 27. Танцювальний вечір. 28. Дитина чоловічої статі. 31. Державний символ. 32. Полк ЗСУ. 34. Знак в геодезії. 35. Кохана Гамлета. 36. Фахівець з якого-небудь ремесла. 38. Ватикан у Римі. 39. Найвищий ступінь захоплення. 40. Навмисний зрив роботи. 42. Стара пісня на новий лад. 43. Крайній півзахисник. 47. Музичний звукоряд. 49. Британське місто.

реклама

ЩОДЕННІ ПАСАЖИРСЬКІ ПЕРЕВЕЗЕННЯ
ГАДЯЧ – КИЇВ

з ГАДЯЧА: **5:30**
15:30

з КИЄВА: **13:00**
20:00

центральний автовокзал

Довідки та бронювання місць за телефонами:
0955015055, 0988514195

Ліцензія АЕ №268203

КОМПЛЕКСНІ ОБІДИ
ФУРШЕТИ
Банкетне меню
Поминальні обіди
Тел. 099 5175781

Магазин «Варяг» ФОП Литвиновський Г.М.

МЕТАЛОПЛАСТИКОВІ ВІКНА ТА ДВЕРІ
ВХІДНІ ТА МІЖКІМНАТНІ ДВЕРІ

ЖАЛЮЗІ: горизонтальні та вертикальні, мультиштори, римські, плісе
НАТЯЖНІ СТЕЛІ

ВІДКОСИ: теплі внутрішні та зовнішні
Профнастил та металочерепиця
УТЕПЛЕННЯ ФАСАДІВ

Діє програма **«Відновлення»**

м. Гадяч вул. Полтавська, 43 вул. Полтавська, 117
м. Зіньків. тел. 0664375053, 0956843543

ГАДЯЧ – КИЇВ
ПАНАВТО
страхування пасажирів

щоденні поїздки

з ГАДЯЧА: **5:00**
5:30
12:30

з КИЄВА: **10:00**
13:00
17:00

ЛП. АВ № 199372

ч/з Заводське, Лохвицю на центральний автовокзал ст.м. Деміївська
Бронювання місць за тел.: (ПРАЦЮЄМО НА ЗАМОВЛЕННЯ)
офіс: **0503048097, 0687777151**

- МЕТАЛОПЛАСТИКОВІ ВІКНА ТА ДВЕРІ
- жалюзі та ролети
- гнуття та порізка металу
- будівництво (утеплення фасадів)
- системи водовідведення
- металеві двері, гаражні ворота
- металочерепиця
- профнастил та терасна дошка

Тел: **0669958160**
okna_ua2013@ukr.net

м. Гадяч, вул. Драгоманова, 17

Магазин «ДЕКОР»
ФОП Фесенко А.В.

Металопластикові вікна та двері
Вхідні та міжкімнатні двері
Жалюзі: плісе, ролети, римські, горизонтальні
Відкоси внутрішні та зовнішні
Тротуарна плитка «Золотий мандарин»

Стаж роботи **20 років**

м. Гадяч вул. Героїв Майдану 2а прим.5
тел. 0952519000, тел./viber 0509844771

Ритуал магазин

з 8:00 до 16:00 без перерви та вихідних неділя 8:00-13:00

ПАМ'ЯТНИКИ З ГРАНІТУ ТА БЕТОНУ
У НАЯВНОСТІ ПОНАД 200 ВИДІВ ПАМ'ЯТНИКІВ
-Плитка та бруківка
-Стільниці та підвіконня
-Ритуальні товари

Надаємо ритуальні транспортні послуги

Тел. **0509577548, 0683409477, 0992492972**
м. Гадяч пл. Соборна, 9
Email: ggraniteua@gmail.com

ТВОЄ КОЛО КУПИМО ЗЕМЕЛЬНИЙ ПАЙ в оренді та без оренди

067 320 79 69 tvoekolo.com.ua

ПАМ'ЯТНИКИ
Гранітні Бетонні Ритуальні товари

Плитка тротуарна
Бордюри та ін

м. Гадяч вул. Героїв Майдану, 52 (р-н Малого круга)
тел. **050 188 14 70**

Овен
На цьому тижні Юпітер і Венера приготували для Овнів справжній коктейль щастя, і ви зможете насолоджуватися цим напоєм аж до вихідних. Впевненість у своїх рішеннях і вчинках буде посилюватися з кожним днем. Багато представників знаку будуть заряджати оточуючих своїми флюїдами щастя і любові. Якщо щось не вийде з першого разу, не вішайте ніс, у вас все обов'язково складеться якнайкраще.

Телець
На цьому тижні головне запам'ятати, що зараз як ніколи важливо правильно розподілити час і сили. Правильно розставити пріоритети допоможуть близькі та друзі. Частина своїх професійних обов'язків можна сміливо розділити з колегами. Фінансове становище обіцяє бути стабільним.

Близнюки
Завдяки вдалому розташуванню планет вам вдасться зарекомендувати себе перед начальством: з завидним ентузіазмом ви візьметесь за роботу і успішно дозвольте навіть ті проблеми, з якими твої колеги не змогли впоратися протягом минулого місяця. Щоб вихідні не здавалися нудними, вирушайте у подорож за місто.

Рак
Ракам зірки гороскопу не рекомендують довіряти оточуючим. Щирість колег буде несправжньою, а компліменти - помилковими. Ці люди хочуть досягнути своїх цілей, використовуючи вас. На любовному фронті без змін, самотнім представникам знаку можна спробувати щастя на сайтах онлайн-знайомств.

Астрологічний гороскоп
11-17 травня 2026 року

Лев
Для вирішення своїх проблем вам потрібно максимум терпіння. Не виключено, що в середині тижня хтось спробує тиснути на вашу жалість - не слід піддаватися, проявіть твердість. Складно будуть протікати фінансові справи, не обійтися без економії. Можливо, великі покупки краще відкласти на наступний тиждень.

Діва
На цьому тижні вам доведеться виживати і постійно відстоювати власну думку. Найкращими рекомендаціями для вас у першій половині тижня буде залягти на дно, тримати рот на замку і придушувати в собі дратівливість. На вихідних можливо варто відпочити від галасливих компаній, віддайте перевагу тихим вечорам у сімейному колі.

Ваги
На цьому тижні вас чекає поліпшення матеріального становища. У середу і четвер не виключені великі витрати: купівля великої побутової техніки, нерухомості і т. п. Але не варто засмучуватися, якщо вам доведеться витратити більше, ніж ви розраховували. На вихідних з'явиться можливість відпочити з друзями.

Скорпіон
Астрологічне становище таке, що Скорпіонам на цьому тижні належить вирішити чимало важливих професійних питань. Займіться лише важливими справами. З середи по п'ятницю краще не контактувати з керівництвом, оскільки

ви не можете утриматися від критики. Зірки гороскопу рекомендують освіжити стосунки. На вихідні заплануйте похід в ресторан з вашим партнером.

Стрілець
На цьому тижні головне приборкати власні емоції і тримати їх при собі. Це може призвести до посилення амбіцій, що негативно позначиться на відносинах з колегами. З рідними не виключені конфлікти на ґрунті фінансів. Перш ніж витратити велику суму грошей ретельно обговоріть з домочадцями.

Козеріг
На початку тижня спробуйте максимум часу приділити незавершеним раніше справам, займіться ними. У вівторок і середу вигідними будуть операції, пов'язані з фінансами. На вихідних чекайте дзвінка від старого друга, почуте принесе вам серйозні проблеми, як матеріальні, так і фінансові.

Водолій
Це прекрасний тиждень для початку нового життя. Багатьом Водоліям з легкістю будуть даватися точні і гуманітарні науки, можна сміливо записатися на освітні курси. На вихідних зірки рекомендують обмежити спілкування з оточуючими, вас можуть зачепити слова і жарти навіть самих близьких друзів.

Риби
У першій половині тижня небажано брати участь в обговореннях, відстоювати свою думку в переговорах. Вони можуть закінчитися не на вашу користь. Друга частина тижня, аж до вихідних, пройде на оптимістичній хвилі. Перед вами відкриються нові можливості.